

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W OPOLU

ANALIZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO W 2017 ROKU

OPOLE 2018

Analizę opracował:
Wydział Obserwatorium Rynku Pracy
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu

Niniejsza analiza przedstawia charakterystykę ogólnych zjawisk i tendencji zachodzących na rynku pracy województwa opolskiego w 2017 roku.

W opracowaniu wykorzystano dane statystyczne pochodzące z obowiązującej sprawozdawczości rynku pracy realizowanej w ramach statystyki publicznej dotyczącej rynku pracy i diagnozy zjawiska bezrobocia. Wykorzystano następujące sprawozdania MRPiPS-01 za okres 2017 roku:

Załącznik 1, 2, 3, 4, 5, 6,7 oraz MPiPS-02 sprawozdanie o dochodach i wydatkach realizowanych w ramach Funduszu Pracy, wykorzystano również dane z działalności: Wydziału Pośrednictwa Pracy i Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego, Wydziału Wyboru i Realizacji Projektów PO KL i RPO, Wydziału ds. RPO i Wdrażania PO WER, Wydziału Ekonomiczno – Finansowego, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, Obserwatorium Rynku Pracy, Wydziału Projektów Własnych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu oraz podmiotów współrealizujących Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia za 2017 rok.

Celem uzupełnienia wiedzy dotyczącej regionalnego rynku pracy, w materiale wykorzystano również publikacje Urzędu Statystycznego w Opolu.

Przedruk analizy w całości lub w części
oraz wykorzystanie danych statystycznych w druku
dozwolone wyłącznie z podaniem źródła.

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W OPOLU
Obserwatorium Rynku Pracy
ul. Głogowska 25c
45-315 Opole

Spis treści

1. RYNEK PRACY	4
1.1. Sytuacja demograficzna.....	4
1.2. Sytuacja gospodarcza.....	5
1.2.1. Podmioty gospodarcze	5
1.2.2. Zatrudnienie	6
1.2.3. Inne wskaźniki sytuacji gospodarczej	7
1.3. Poziom i stopa bezrobocia	8
1.3.1. Zróżnicowanie terytorialne	10
1.3.2. Zmiany w poziomie bezrobocia.....	12
1.4. Aktywizacja osób bezrobotnych	15
1.5. Struktura bezrobocia	15
1.5.1. Bezrobocie kobiet	15
1.5.2. Bezrobocie na wsi.....	16
1.5.3. Młodzież w wieku do 25 i do 30 lat	17
1.5.4. Zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	18
1.5.5. Bezrobotni bez prawa do zasiłku	19
1.5.6. Bezrobotni według wieku	20
1.5.7. Bezrobotni według wykształcenia	20
1.5.8. Bezrobotni według stażu pracy	21
1.5.9. Bezrobotni według czasu oczekiwania na pracę w miesiącach oraz długotrwale bezrobotni	22
1.5.10. Bezrobotni według zawodów i specjalności	23
1.6. Oferty pracy.....	24
1.6.1. Oferty pracy według zawodów.....	25
1.6.2. Oferty pracy według powiatów	27
1.7. Wydatki Funduszu Pracy w 2017 roku	28
2. DZIAŁANIA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY NA RZECZ ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM	31
2.1. Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2016 rok	32
2.2. Działania wdrażające środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego	33
2.3 Instytucjonalna obsługa klientów Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu	35
2.3.1. Inwentaryzacje przyrodnicze kluczem do edukacji ekologicznej i ochrony bioróżnorodności	44
2.3.2. Zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego poprzez rewaloryzację obiektów zabytkowych i działania edukacyjno-informacyjne w województwie opolskim.....	44
3. PODSUMOWANIE	46
4. PROGNOZY	48

Załącznik nr 1

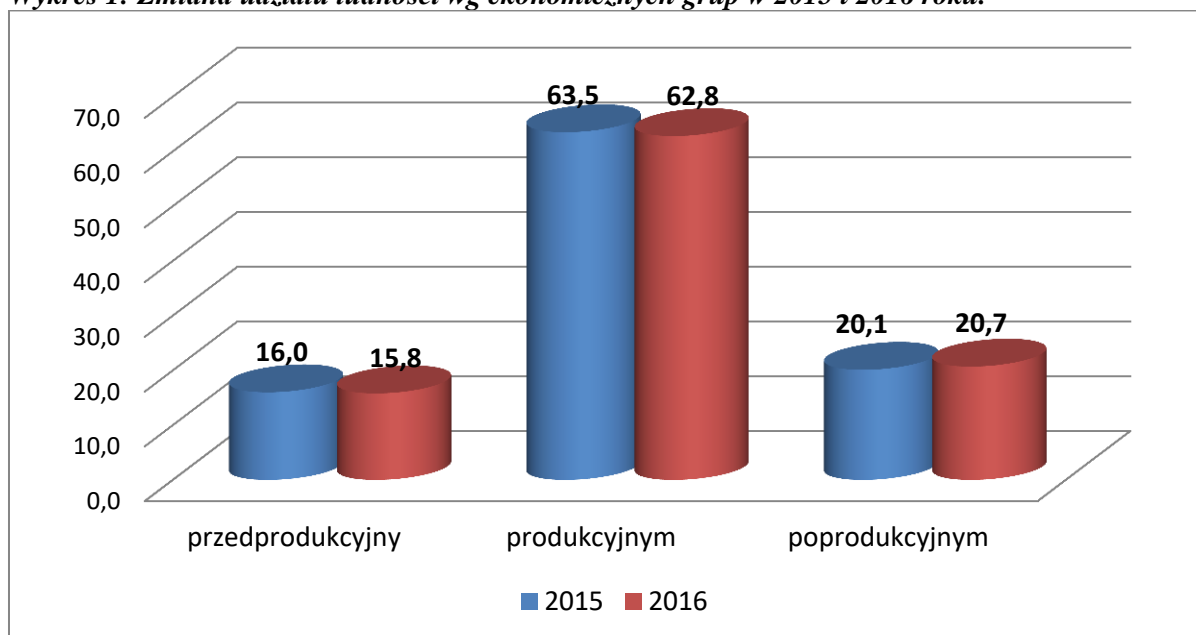
Wybrane kategorie bezrobotnych w podziale na miasta i gminy województwa opolskiego według stanu na 31 grudnia 2017 roku.

1. RYNEK PRACY

1.1. Sytuacja demograficzna

Na podstawie danych statystycznych można stwierdzić, że spadek liczby ludności na tle kraju w wymiarze regionalnym dotknął przede wszystkim Opolszczyznę. W roku 2016 w województwie opolskim mieszkało 993,0 tys. osób (-0,3% r/r), z czego większość stanowiły kobiety (512,6 tys. osób, tj. 51,6%) oraz mieszkańcy miast (515 tys. osób, tj. 52%)¹. Do ciekawych spostrzeżeń prowadzi analiza zmian, jakie zaszły w latach 2015 – 2016 w obrębie ekonomicznych grup wieku ludności Opolszczyzny. Widoczny spadek udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz znaczny wzrost osób reprezentujących ludność w wieku poprodukcyjnym wskazują na postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Współczynnik dzietności w regionie wzrósł w porównaniu do roku poprzedniego i wyniósł 1,201 (1,124 w 2016 roku).

Wykres 1: Zmiana udziału ludności wg ekonomicznych grup w 2015 i 2016 roku.

W ten kontekst wpisuje się także rejestrowane przez GUS ujemne od lat saldo migracji zewnętrznej. Według danych tej instytucji w roku 2016 wyniosło ono w liczbach bezwzględnych (-1 370), w roku 2015 (-2 379), w roku 2014 (-1 569), w roku 2013 (-2 439), w 2012 (-1 736), a w roku 2011 (-1 594).

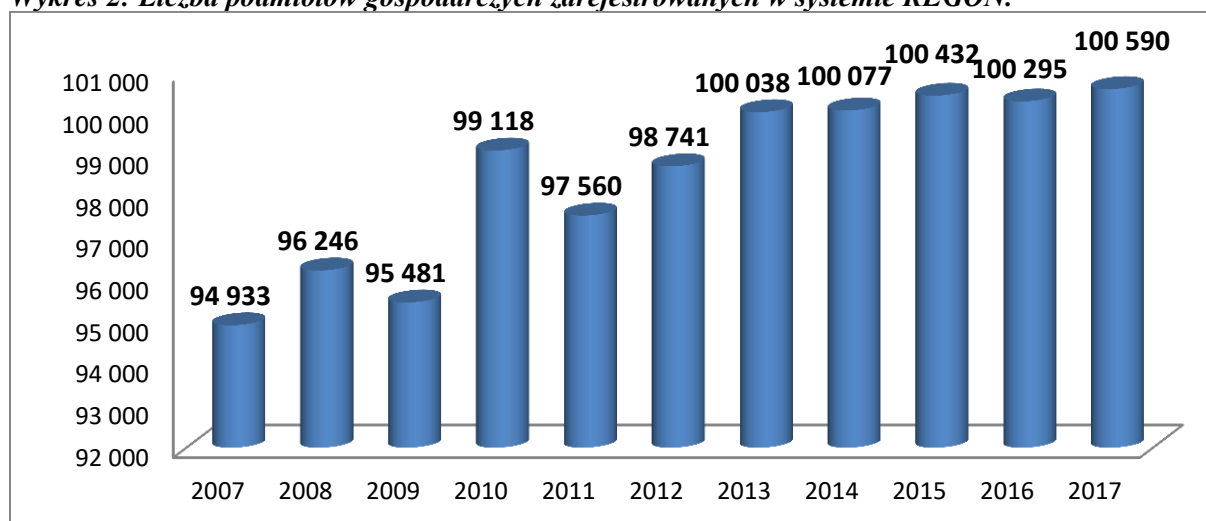
¹ *Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego*, Urząd Statystyczny w Opolu, Opole, styczeń 2017 r.

1.2. Sytuacja gospodarcza

1.2.1 Podmioty gospodarcze

W grudniu 2017 roku na terenie województwa zarejestrowanych było 100 590 tysięcy podmiotów gospodarczych i jest to najwyższy poziom odnotowany w latach 2007 – 2017.

Wykres 2: Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON.

W porównaniu z końcem roku 2016, na koniec 2017 r. odnotowano wzrost liczby podmiotów (o 295, tj. 0,3%). Analizując różnicę w poszczególnych sekcjach PKD, wzrost przedsiębiorstw nastąpił w obszarze „Przemysł” (o 30, tj. 0,3%), „Budownictwo” (o 224, tj. 1,7%), „Transport i gospodarka magazynowa (o 50, tj. 1%), „Zakwaterowanie i gastronomia” (o 11, tj. 0,4%), „Informacja i komunikacja” (o 38, tj. 1,8%), „Obsługa rynku nieruchomości (o 128, tj. 1,5%), „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (o 96, tj. 1,1%), „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (o 125, tj. 2,6%), „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” (o 53, tj. 2,7%) oraz „Pozostała działalność usługowa” (o 128, tj. 1,9%).

Z kolei najistotniejszy spadek liczby podmiotów miał miejsce w obrębie kategorii „Handel i naprawa pojazdów samochodowych” (o 519, czyli 2,2%), poza tym zauważyć można redukcję w sekcji „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, (o 106 podmiotów, tj. 3,4%), „Administracja publiczna i obrona narodowa (o 4 tj. 0,4%) oraz „Edukacja” (o 86, tj. 2,5%). Przyglądając się strukturze przedsiębiorczości na Opolszczyźnie na koniec 2017 roku, warto wskazać jej kilka typowych cech:

- dominacja sektora prywatnego,

- koncentracja działalności w obrębie czterech sekcji gospodarki: „Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych” (23%), „Budownictwo” (13%), „Przetwórstwo przemysłowe” (9%) oraz „Obsługa rynku nieruchomości” (8,6%),
- w liczbie przedsiębiorstw przodują powiaty duże (Opole – 21,6% ogółu przedsiębiorstw, powiat nyski –13,6%, powiat opolski –11,2%, powiat brzeski-10%).

1.2.2. Zatrudnienie

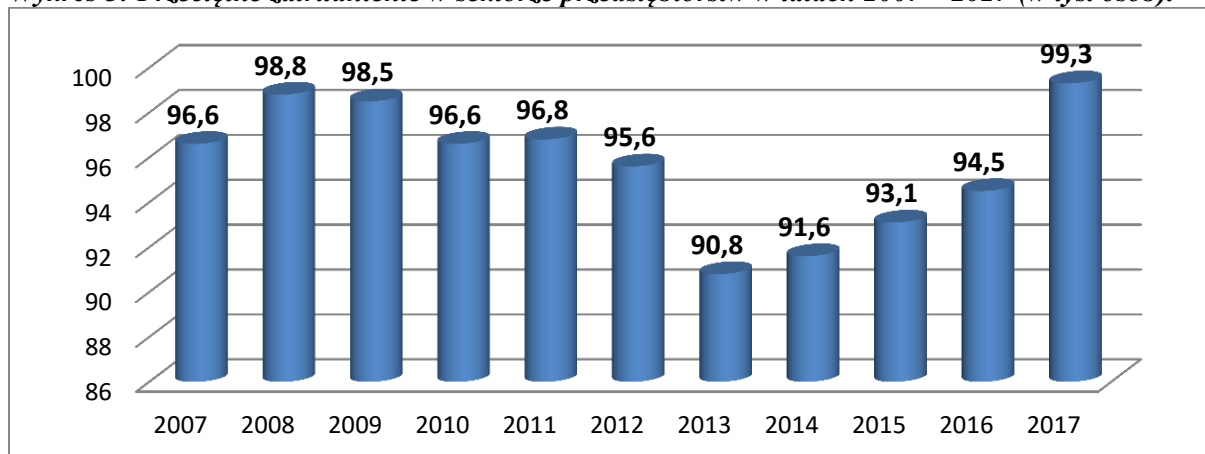
Tabela 2: Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej ludności (wg BAEL).

Okresy	Ludność			Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia
	Ogółem	w tym			
		Pracujący	Bierni		
	w tys				
III kwartał 2016	762	393	350	54,1	51,6
IV kwartał 2016	762	405	339	55,5	53,1
III kwartał 2017	753	405	333	55,9	53,8
IV kwartał 2017	753	409	328	56,3	54,3

Analizując problem wielkości zatrudnienia przy uwzględnieniu dwóch wskaźników: przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw oraz wyników BAEL, stwierdzić można:

- wzrost przeciętnego zatrudnienia w okresie styczeń-grudzień 2017 r. w sektorze przedsiębiorstw o 5,1%, do poziomu 99,3 tys. osób. Wzrost wystąpił przede wszystkim w transporcie i gospodarce magazynowej (o 9,1%), handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 4,7%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 4,0%), natomiast spadek odnotowano w budownictwie (o 4,6%);
- wzrost liczby pracujących w IV kwartale 2017 wg BAEL wobec IV kwartału 2016 roku (o 1%);
- utrzymującą się tendencję (zapoczątkowaną w III kwartale 2009) do wyższej liczby pracujących od liczby biernych zawodowo, przede wszystkim z uwagi na ich przejście do kategorii osób poszukujących pracy (bezrobotnych);
- wzrost współczynnika aktywności zawodowej oraz wzrost wskaźnika zatrudnienia w IV kwartale 2017 wobec analogicznego kwartału 2016 roku.

Wykres 3: Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w latach 2007 – 2017 (w tys. osób).

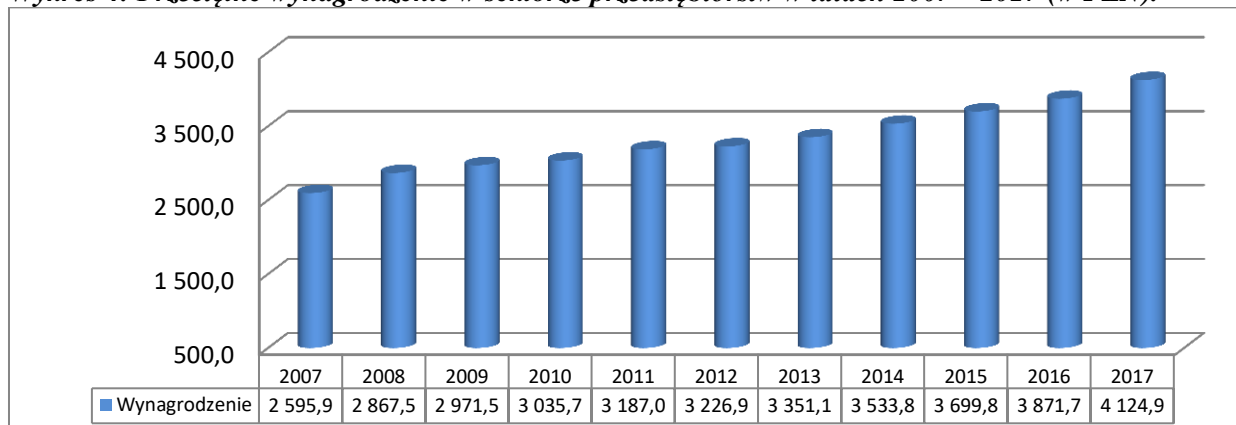

1.2.3. Inne wskaźniki sytuacji gospodarczej

Wśród innych zjawisk istotnych dla sytuacji gospodarczej w województwie w porównaniu z rokiem 2016 wymienić należy:

- wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń – grudzień 2017 do poziomu 4 124,9 PLN, tj. więcej o 6,5% od stanu na rok 2016; jest to przedłużenie wieloletniej już tendencji do wzrostu wynagrodzeń (w roku 2016 o 4,6%),
- wzrost nakładów inwestycyjnych o 2,6% (we wrześniu 2017 roku wynosiły one 1 012 897 tys. zł., podczas gdy we wrześniu 2016 r.: 987 539 tys. zł),
- wzrost wartości produkcji sprzedanej przemysłu w całym 2017 roku (o 6,7%),
- spadek wartości produkcji budowlano-montażowej w całym 2017 roku (o 1,9%),
- wzrost wartości sprzedaży detalicznej (o 1,4%) w ciągu 12 miesięcy 2017 roku.

Wykres 4: Przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w latach 2007 – 2017 (w PLN).

Ważnym miernikiem rozwoju regionalnej gospodarki, mającym bezpośredni wpływ na oblicze rynku pracy, jest zdolność generowania nowych miejsc pracy. W przeciągu I-III kwartału ubiegłego roku duże, średnie i małe podmioty gospodarki wytworzyły ogółem 10 070 nowych miejsc zatrudnienia (o 3 622 mniej niż w tym samym okresie 2016 r.), z czego:

- 1 461 przypadło na sektor publiczny, 8 609 na sektor prywatny,
- 5 072 przypadło na podmioty małe, 3 703 na średnie, 1 295 na duże.

O poziomie popytu na pracę poza płacami decyduje także stan koniunktury gospodarczej: popyt na pracę jest zależny od popytu zgłaszanego na rynku towarowo-usługowym. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych na koniec września 2017 roku w porównaniu z analogicznym okresem 2016 roku wyniósł 102,3 – co oznacza wzrost cen w województwie opolskim o 2,3 p.p.

Jak podaje Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, średnie tempo wzrostu cen dóbr i usług konsumpcyjnych, czyli inflacja, wyniosło w okresie od stycznia do grudnia 2,0%. Poziom inflacji na koniec grudnia ukształtował się na poziomie 2,1%, również średnioroczny wskaźnik inflacji wyniósł w 2017 roku 2,1%, tym samym zakończył się okres obserwowanej deflacji. Stopa inwestycji w gospodarce narodowej (relacja nakładów brutto na środki trwałe do produktu krajowego brutto w cenach bieżących) w 2017 roku wyniosła 5,4% wobec 18,5% w 2016 roku.

Na podstawie danych za cały rok stwierdzić już można z całą pewnością, że tempo wzrostu gospodarczego przekroczyło w IV kwartale 5 procent, a nakłady inwestycyjne zwiększyły się w tym czasie o blisko 12 procent. Cieszyć się również należy z faktu, że wzrost gospodarki oparty jest na solidnych podstawach – pozytywnie na tempo wzrostu oddziałują zarówno spożycie, jak i inwestycje oraz popyt zagraniczny.

1.3. Poziom i stopa bezrobocia

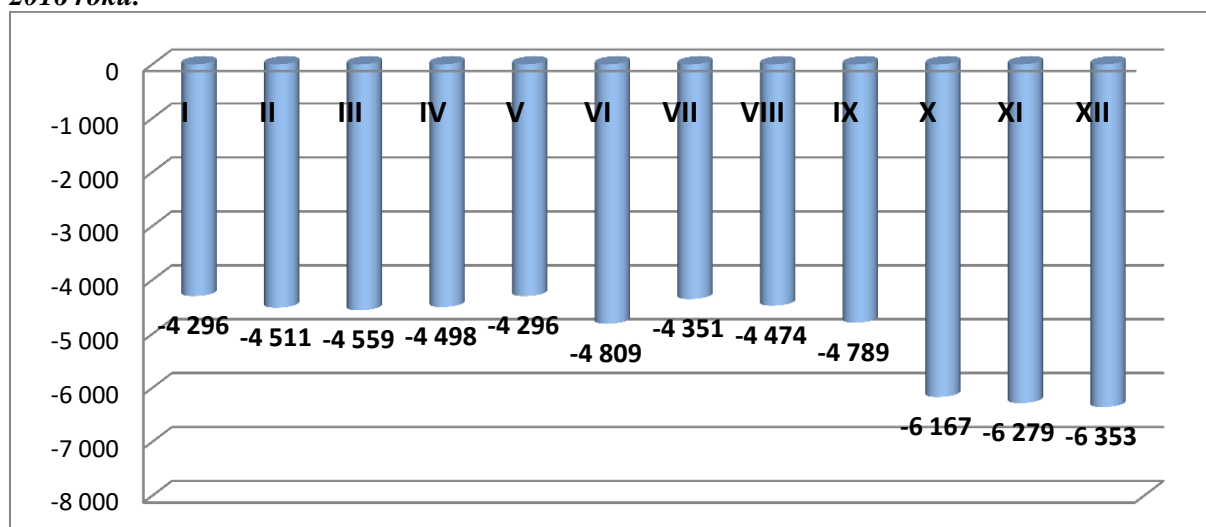
Na koniec 2017 roku w województwie opolskim zarejestrowanych było 26 066 bezrobotnych i liczba ta była niższa od stanu na koniec roku 2016 o 6 353 osoby (spadek o 19,6%). Poniżej zaprezentowane zostały zmiany zachodzące w poziomie bezrobocia od roku 2007 do końca 2017 roku.

Tabela 3: Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w województwie opolskim –stan w końcu okresu.

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych	Przyrost lub spadek do roku wcześniejszego	
		w liczbach	w %
2007	43 338	-16 720	-27,8
2008	35 698	-7 640	-17,6
2009	47 129	11 431	32
2010	48 775	1 646	3,5
2011	48 029	-746	-1,5
2012	51 775	3 746	7,8
2013	51 636	-139	-0,3
2014	42 361	-9 275	-18,0
2015	36 203	-6 158	-14,5
2016	32 419	-3 784	-10,5
2017	26 066	-6 353	-19,6

Dla zobrazowania zmian w poziomie bezrobocia na przestrzeni ubiegłego roku sporządzono wykres nr 5, gdzie punktem odniesienia jest stan z końca analogicznego okresu 2016 roku. W analizowanych miesiącach odnotowano spadek liczby bezrobotnych, przy czym największe spadki nastąpiły w listopadzie i grudniu.

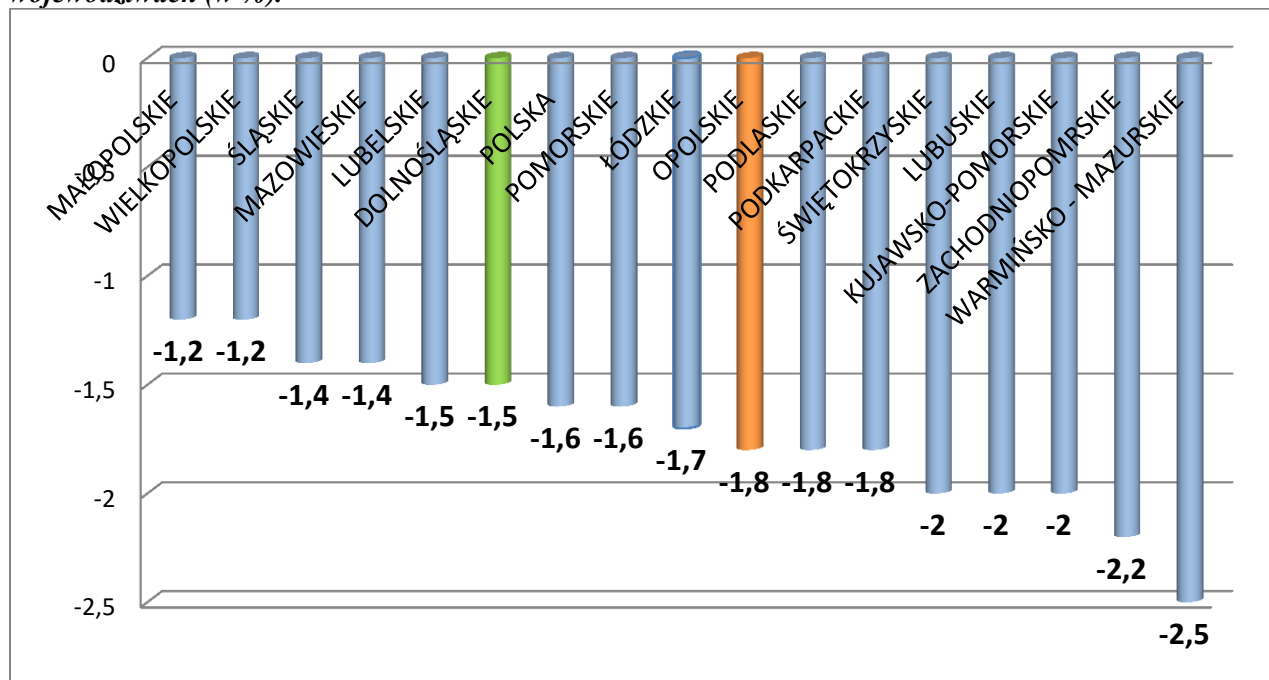
Wykres 5: Zmiany w poziomie bezrobocia na przestrzeni roku 2017 wobec analogicznych miesięcy 2016 roku.

Bezrobotni zarejestrowani w końcu grudnia 2017 roku w województwie opolskim stanowili 7,2% ludności aktywnej zawodowo, co oznacza spadek o 1,8 punktu procentowego w porównaniu z rokiem poprzedzającym. Pod względem wielkości tego wskaźnika woj.

opolskie zajmuje 9 miejsce w kraju. W analizowanym okresie bezrobocie w kraju wyniosło 6,6%, co oznacza, iż poziom bezrobocia na Opolszczyźnie przekroczył wartość krajową o 0,6 punktu procentowego (na koniec roku 2016 było to 0,7 punktu procentowego).

Wykres 6: Zmiana stopy bezrobocia w końcu roku 2017 wobec końca roku 2016 w poszczególnych województwach (w %).

Jak wskazuje powyższy wykres, we wszystkich województwach odnotowano spadek stopy bezrobocia pomiędzy grudniem 2016 a 2017 roku. Największy spadek bezrobocia odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim (o 2,5 p.p.), a najmniejszy miał miejsce w województwach małopolskim i wielkopolskim (o 1,2 p.p.).

1.3.1 Zróżnicowanie terytorialne

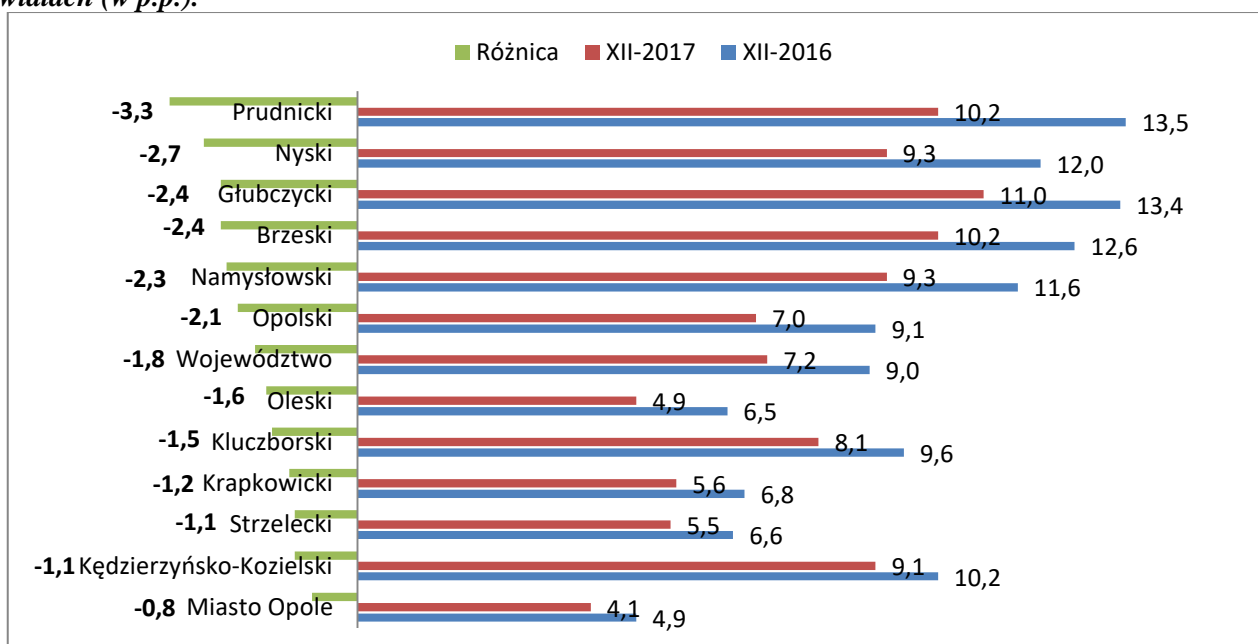
Cechą endemiczną województwa opolskiego jest znaczne zróżnicowanie terytorialne bezrobocia. Na koniec grudnia 2017 roku stopa bezrobocia w poszczególnych powiatach wahała się od 4,1% w Opolu, do 11% w powiecie głubczyckim. Systematycznie analizowany poziom natężenia bezrobocia wskazuje, że od lat najtrudniejsza sytuacja występuje w powiatach: głubczyckim, brzeskim i prudnickim.

Tabela 4: Liczba bezrobotnych, stopa bezrobocia oraz spadek bezrobocia w 2017 roku.

Powiaty	Stopa bezrobocia na dzień 31.12.2017	Liczba bezrobotnych według stanu na dzień 31.12.2016	Liczba bezrobotnych według stanu na dzień 31.12.2017	Wzrost / spadek bezrobocia w porównaniu do końca grudnia 2016	Dynamika grudzień 2016=100%
Brzeg	10,1	3 638	2 909	-729	80,0
Głubczyce	11,0	2 129	1 729	-400	81,2
Kędzierzyn-Koźle	9,0	3 449	3 058	-391	88,7
Kluczbork	8,1	2 018	1 699	-319	84,2
Krapkowice	5,5	1 822	1 493	-329	81,9
Namysłów	9,4	1 563	1 261	-302	80,7
Nysa	9,2	5 027	3 840	-1 187	76,4
Olesno	4,9	1 587	1 188	-399	74,9
Opole-Powiat	7,0	3 611	2 767	-844	76,6
Prudnik	10,1	2 388	1 757	-631	73,6
Strzelce Opolskie	5,4	1 658	1 384	-274	83,5
Opole-Miasto	4,1	3 529	2 981	-548	84,5

Ogólny spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w skali województwa widoczny był we wszystkich powiatach. Najwyższy odnotowano na obszarze powiatów: nyskiego (o 1 187 osób) oraz opolskiego (o 844 osoby). Największą dynamiką spadku charakteryzował się powiat prudnicki (26,4%), gdzie również odnotowano największy spadek stopy bezrobocia (-3,3 p.p.). Najmniejszy spadek stopy bezrobocia odnotowano w Opolu (-0,8 p.p.). Wykres nr 7 obrazuje roczną zmianę stopy bezrobocia w poszczególnych powiatach województwa opolskiego.

Wykres 7: Zmiana stopy bezrobocia w końcu roku 2017 wobec końca roku 2016 w poszczególnych powiatach (w p.p.).

1.3.2. Zmiany w poziomie bezrobocia

W 2017 roku liczba rejestracji bezrobotnych w powiatowych urzędach pracy wyniosła 51 239 i było to o 9096 mniej w porównaniu do 2016 roku. Tradycyjnie napływ bezrobotnych do rejestrów nasila się w II półroczu (I półrocze 2017 – 24 826, II półrocze 2017 – 26 413) i wynika przede wszystkim z sezonowości niektórych prac oraz cyklu edukacyjnego, co niesie ze sobą następujące zjawiska:

- napływ osób po zakończeniu prac krótkookresowych oraz umów zawieranych na czas określony,
- zmniejszanie zatrudnienia ze względu na okres zimowy, zwłaszcza w branży budowlanej,
- napływ osób po zakończeniu prac sezonowych,
- rejestracja bezrobotnych absolwentów po ukończeniu szkół.

Wśród nowo rejestrowanych bezrobotnych dominowały osoby powracające po raz kolejny do grona bezrobotnych (83,4%) oraz poprzednio pracujący (89,4%). Istotną część nowych rejestracji stanowiły ponadto osoby, które ukończyły programy subsydiowane organizowane przez powiatowe urzędy pracy m.in.:

- po robotach publicznych – 411 (2016 rok – 502),
- po szkoleniach – 1 472 (2016 rok – 1 516),
- po stażach – 5 103 (2016 rok – 5 730),
- po pracach społecznie użytecznych – 1 421 (2016 rok – 1 382),
- po pracach interwencyjnych - 36 (2016 rok – 44).

W omawianym okresie 8 505 osób (tj. 16,6% wszystkich rejestracji) zgłosiło się do urzędów pracy po raz pierwszy. Porównując te informacje z danymi za rok 2016 można zauważyć wzrost tego wskaźnika o 0,3 p.p.

W ciągu całego 2017 roku pracownicy powiatowych urzędów pracy dokonali 57 592 wyłączeń z ewidencji bezrobocia i jest to o 6 527 mniej niż w roku ubiegłym. Głównym powodem wyrejestrowań były podjęcia pracy, które w omawianym okresie stanowiły 51,9% odpływu (rok wcześniej 53,9%). W liczbach bezwzględnych wyłączenia z ewidencji z tytułu podjęcia pracy wyniosły 29 878 i na tle roku 2016 było to o 4 694 mniej.

Pewien udział w ogólnej liczbie wyłączeń z ewidencji z tytułu podjęcia pracy stanowi zatrudnienie subsydiowane, które w 2017 roku wyniosło 5 976 (o 728 mniej niż w 2016 roku), w tym:

- prace interwencyjne: 676 (w 2016 r. 597);
- roboty publiczne: 1 271 (w 2016 r. 1 494);

- dotacje na podjęcie działalności gospodarczej: 886 (w 2016 r. 1 017);
- podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia: 899 (w 2016 r. 1 103);
- bony na zasiedlenie: 230 (w 2016 r. 233);
- bony zatrudnieniowe: 100 (w 2016 r. 88);
- dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku 252 (w 2016 r. 239);
- inne²: 1 667 (w 2016 r. 1 909).

Ponadto w omawianym okresie bezrobotnym wydano 6 801 skierowań na szkolenia lub na staż. Było to o 1 060 mniej niż w 2016 roku.

Tradycyjnie znaczny udział wyrejestrowań stanowiły wyłączenia z tytułu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy, których liczba wyniosła 9 862. Stanowiło to 17,1% odpływu (w 2016 roku – 10 767 osób, 16,8%). Oprócz tego 3 482 zdarzenia dotyczyły dobrowolnych rezygnacji ze statusu osoby bezrobotnej (2016 rok – 3 642).

Tabela 5: Wielkość napływu i odpływu, podjęć pracy oraz wskaźnika płynności w poszczególnych powiatach w 2017 roku.

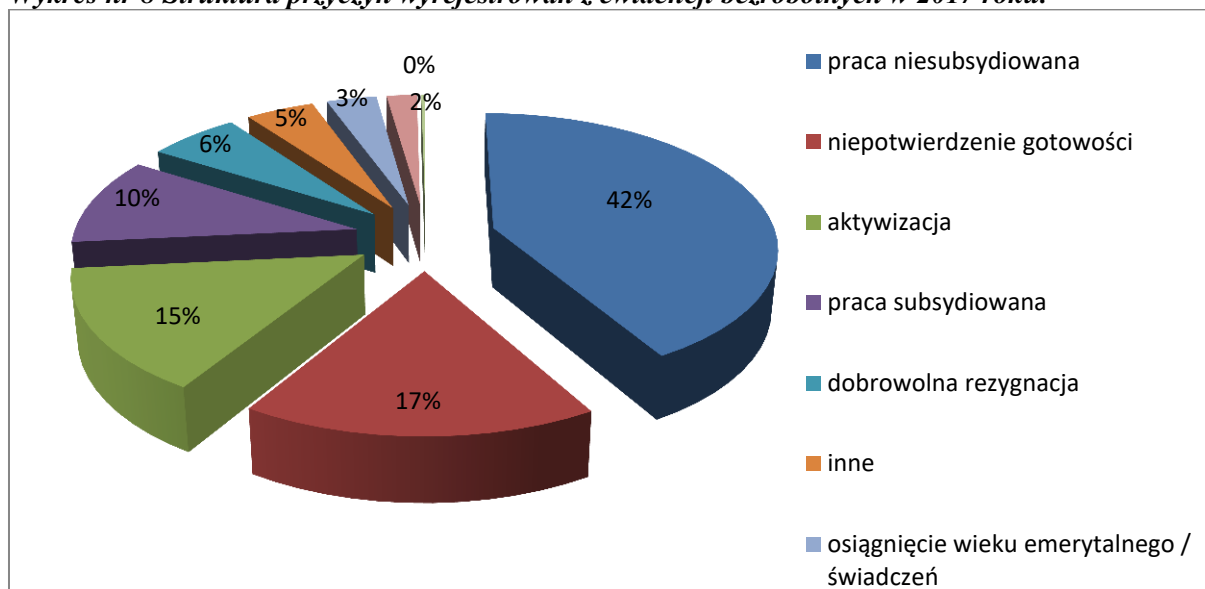
Powiaty	Napływ bezrobotnych	Odpływ bezrobotnych	Podjęcia pracy	Wskaźnik płynności rynku pracy w %
OGÓLEM	51 239	57 592	29 878	58,3
Brzeg	6 210	6 939	3 673	59,1
Głubczyce	2 810	3 210	1 703	60,6
Kędzierzyn-Koźle	4 786	5 177	2 683	56,1
Kluczbork	3 149	3 468	1 693	53,8
Krapkowice	2 599	2 928	1 603	61,7
Namysłów	2 553	2 855	1 523	59,7
Nysa	9 062	10 249	5 440	60,0
Olesno	2 226	2 625	1 377	61,9
Opole-Powiat	5 386	6 007	2 888	53,6
Prudnik	3 559	4 190	1 976	55,5
Strzelce Opolskie	3 024	3 298	1 806	59,7
Opole-Miasto	5 875	6 646	3 513	59,8

Wskaźnik płynności rynku pracy (wyrażony w procentach stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym, do liczby nowo zarejestrowanych w tym okresie) za 2017 rok ukształtował się na poziomie 58,3% i jest to wzrost (o 1 p.p.)

² Kategoria inne zawiera m.in.: refundację kosztów poniesionych na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie bezrobotnego do 30 roku życia

wobec 2016 roku. Warto zauważyć, że pod względem wysokości tego wskaźnika miejsce w czołówce zajęły powiaty: oleski, krapkowicki i głubczycki.

Wykres nr 8 Struktura przyczyn wyrejestrowań z ewidencji bezrobotnych w 2017 roku.

Zgodnie z powyższym wykresem największy udział w odpływie należy do prac niesubsydiowanych. Prawie 1/5 odpływu wszystkich bezrobotnych stanowią osoby, które zostały wyrejestrowane z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy. Znaczny obszar zajmuje również aktywizacja, w ramach której realizowane są szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych oraz prace społecznie użyteczne. Pod pojęciem praca subsydiowana (10% wyrejestrowań) rozumiane są wszelkie podjęcia zatrudnienia przy wykorzystaniu środków publicznych, m.in.: dotacje, refundacje, bony zatrudnieniowe i na zasiedlenie.

Tabela 6 Odpływ i udział bezrobotnych w strukturze wyrejestrowań w 2017 roku.

	odpływ	udział (w %)
praca niesubsydiowana	23 902	41,5
praca subsydiowana	5 976	10,4
aktywizacja	8 384	14,6
odmowa proponowanego wsparcia/profilowania	1 176	2,0
niepotwierdzenie gotowości	9 862	17,1
dobrowolna rezygnacja	3 482	6,0
podjęcie nauki	116	0,2
osiągnięcie wieku emerytalnego/świadczeń emerytalno- rentowych	2 615	4,5
inne	2 079	3,6

1.4. Aktywizacja osób bezrobotnych

Wśród aktywnych form zatrudnienia najbardziej popularne były staże oraz szkolenia, natomiast to: świadczenia aktywizacyjne, granty na telepracę oraz refundacje składek na ubezpieczenie społeczne.

Tabela 7: Aktywne formy wsparcia w 2017 roku.

	prace interwencyjne	roboty publiczne	dotacje	refundacje kosztów zatrudnienia	bon na zasiedlenie	bon zatrudnie-niowy	szkolenie	w tym bony szkoleniowe	staż	w tym bony stażowe	dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie osób powyżej 50 roku	świadczenie aktywizacyjne	grant na telepracę	refundacje składek na ubezpieczenia społeczne
Brzeg	96	94	115	111	8	3	145	11	696	1	39	0	0	0
Głubczyce	29	101	44	115	26	0	27	0	266	3	11	0	0	0
Kędzierzyn-Koźle	0	48	103	105	27	3	126	0	632	0	0	0	0	0
Kluczbork	0	74	48	42	0	0	61	7	514	0	0	0	0	0
Krapkowice	17	23	59	98	15	0	81	7	242	2	13	0	0	0
Namysłów	38	97	32	21	3	0	50	15	436	0	13	0	0	0
Nysa	162	616	104	163	36	9	211	3	764	15	63	0	0	0
Olesno	37	31	62	49	16	2	73	0	193	0	14	0	0	0
Opole-Powiat	23	56	134	62	31	36	245	45	432	0	24	0	0	0
Prudnik	183	90	37	27	22	10	123	10	353	1	8	0	0	0
Strzelce Opolskie	46	16	36	30	0	0	39	0	275	0	16	0	0	0
Opole-Miasto	45	25	112	76	46	37	306	36	511	0	24	0	0	0
Województwo	676	1 271	886	899	230	100	1 487	134	5 314	22	225	0	0	0

1.5. Struktura bezrobocia

1.5.1. Bezrobocie kobiet

W końcu grudnia 2017 roku większość wśród ogółu bezrobotnych stanowiły kobiety: 15 006 osób (o 3 013 mniej niż na koniec 2016 r.), których udział w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w naszym regionie wyniósł 57,6% (więcej o 2 p.p. niż w grudniu 2016 roku). Podobnie jak w roku ubiegłym, najwyższy odsetek bezrobotnych

kobiet rejestrujemy w powiecie krapkowickim (66,5%), natomiast najniższy w powiecie nyskim (51,6%).

Wśród nowo zarejestrowanych w trakcie roku populacja bezrobotnych kobiet wyniosła 25 928 (o 4 183 mniej niż w 2016 roku), co stanowiło 50,6% ogółu. Natomiast z ewidencji wyłączono 28 941 bezrobotnych kobiet, tj. 50,2% wszystkich wyrejestrowań.

Wśród kobiet odnotowano również najwyższy wskaźnik płynności rynku pracy (na poziomie 58,9%), który jest wyższy od wskaźnika ogółu bezrobotnych o 0,6 p.p. oraz od wskaźnika dla mężczyzn o 1,3 p.p. Wysoki wskaźnik płynności rynku pracy wśród kobiet, znajduje potwierdzenie w niewielkiej przewadze kobiet podejmujących zatrudnienie z perspektywy całego 2017 roku. Z kolei mężczyźni stanowią większość wśród ogółu wyrejestrowań oraz podejmujących zatrudnienie w miesiącach letnich, kiedy ruszają prace sezonowe i budowlane. W kategorii rejestracji bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy przez cały rok za wyjątkiem stycznia przeważały kobiety. Pewne branże charakteryzują się przewagą jednej z płci wśród pracowników i tak: w przetwórstwie przemysłowym większy jest udział mężczyzn, natomiast kobiety przeważają wśród pracowników w branży: handlu hurtowego i detalicznego, gastronomii oraz finansowo ubezpieczeniowej. Sytuacja ta bezpośrednio przekłada się na przewagę udziału określonej płci wśród rejestracji bezrobotnych, którzy poprzednio pracowali we wskazanych sektorach.

1.5.2. Bezrobocie na wsi

W dniu 31 grudnia 2017 roku w urzędach pracy Opolszczyzny były zarejestrowane 11 994 osoby bezrobotne zamieszkałe na terenach wiejskich (o 3 045 mniej niż na koniec 2016 r.). Stanowiły one 46,0% wszystkich bezrobotnych. Jest to zbliżona wartość do tej z końca grudnia 2016 roku (46,4%). Na koniec roku 2016 najwięcej bezrobotnych z terenów wiejskich (2 317 osób) oraz największy udział mieszkańców wsi (83,7%), odnotowano w powiecie opolskim ziemskim, natomiast najmniejszym udziałem mieszkańców wsi do ogółu charakteryzował się powiat kędzierzyńsko – kozielski (32,4%).

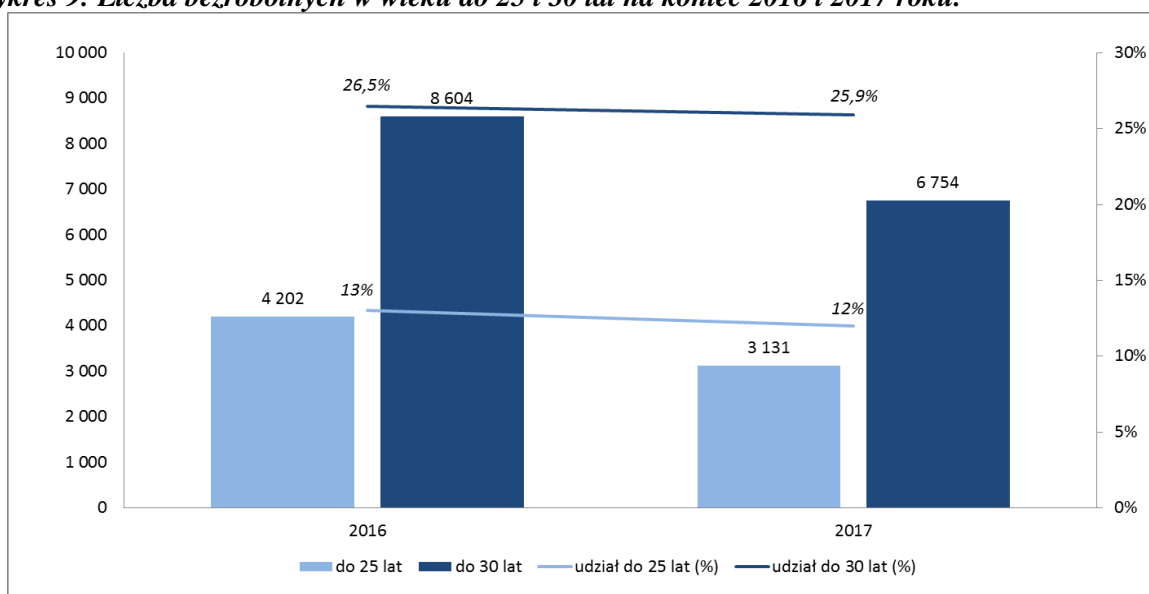
Tabela 8: Bezrobocie na wsi wg powiatowych urzędów pracy – stan na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Powiaty	Bezrobotni mieszkańcy wsi	
	w liczbach	w % do ogółu bezrobotnych
Województwo	11 994	46,0
Brzeg	1 359	46,7
Głubczyce	917	53,0
Kędzierzyn-Koźle	992	32,4
Kluczbork	826	48,6
Krapkowice	669	44,8
Namysłów	839	66,5
Nysa	1 945	50,7
Olesno	775	65,2
Opole-powiat	2 317	83,7
Prudnik	685	39,0
Strzelce Opolskie	670	48,4
Opole-Miasto	nie dotyczy	nie dotyczy

1.5.3. Młodzież w wieku do 25 i do 30 lat

Na koniec 2017 roku w urzędach pracy Opolszczyzny zarejestrowane były 6 754 osoby do 30 roku życia (o 1 850 osób mniej niż w grudniu 2016). Stanowiły one 25,9% wszystkich zewidencjonowanych bezrobotnych. Wśród tej grupy 3 131 osób (12% ogółu) to młodzież w wieku 18 – 24 lata (o 1 071 osób mniej niż w grudniu 2016).

Wykres 9: Liczba bezrobotnych w wieku do 25 i 30 lat na koniec 2016 i 2017 roku.

W trakcie analizowanego roku zarejestrowano w sumie 20 574 osoby w wieku do 30 lat, z czego po raz pierwszy 6 191 czyli 30,1% ogółu rejestrujących się w omawianym

wieku (29,2% w 2016 roku). Równoległe z ewidencji wykreślono 21 681 osób z tej kategorii, w tym 12 068 osób z tytułu podjęcia pracy (tj. 55,7 % ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych w wieku do 30 lat; 56,7% w 2016 roku.). W tej grupie wiekowej odnotowano również wzrost wskaźnika płynności rynku pracy o 0,7 p.p., z poziomu 58% do 58,7% w 2017 roku. Najpopularniejszym instrumentem rynku pracy wśród osób młodych od dłuższego okresu są staże oraz szkolenia.

Jednocześnie w 2016 roku zarejestrowano w sumie 11 690 osób do 25 roku życia, z czego po raz pierwszy 4 674 czyli 40% ogółu rejestrujących się w tym wieku (38,3% w 2016 roku). Równoległe z ewidencji wykreślono 12 065 osób z tej kategorii, w tym 6 509 osób z tytułu podjęcia pracy (tj. 53,9% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych w wieku do 25 lat; 54,2% w 2016 roku.). Wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie wiekowej wyniósł 55,7%, co oznacza wzrost w stosunku do roku 2016 o 1,7 p.p.

1.5.4. Zwolnieni z przyczyn zakładu pracy

W powiatowych urzędach pracy na terenie województwa opolskiego w okresie 2017 roku zarejestrowało się 1 898 osób, które zostały zwolnione z przyczyn dotyczących zakładów pracy. Stanowiły one 3,7% nowo zarejestrowanych (w roku 2016 zarejestrowano 2 441 osób, co stanowiło 4,1%).

Tabela 9: Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy według powiatów.

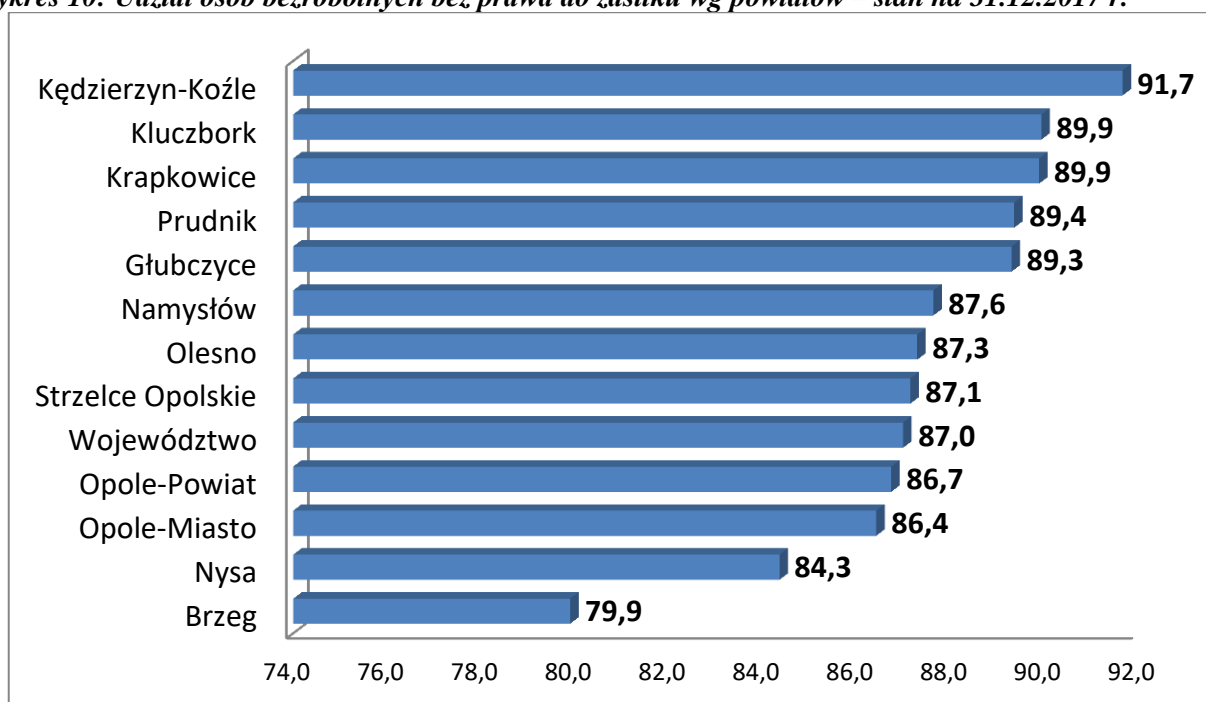
Powiaty		napływ osób w 2017 r.	w % do ogółu bezrobotnych	stan osób na 31.12.2017 r.	w % do ogółu bezrobotnych
Województwo		1 898	3,7	3 392	13,0
1	Brzeg	333	5,4	585	20,1
2	Głubczyce	48	1,7	185	10,7
3	Kędzierzyn - Koźle	224	4,7	255	8,3
4	Kluczbork	91	2,9	171	10,1
5	Krapkowice	74	2,8	151	10,1
6	Namysłów	63	2,5	156	12,4
7	Nysa	277	3,1	601	15,7
8	Olesno	146	6,6	151	12,7
9	Opole - powiat	287	5,3	367	13,3
10	Prudnik	73	2,1	187	10,6
11	Strzelce	7	0,2	178	12,9
12	Opole- miasto	275	4,7	405	13,6

W 2017 roku odnotowano spadek o 14,4% rejestracji bezrobotnych, którzy poprzednio pracowali, w tym również spadek o 22,2% zwolnionych z przyczyn dot. pracodawcy. Nadal najwyższy udział w ogóle rejestracji miały osoby pracujące w sektorze przetwórstwa przemysłowego (16,5%) oraz handlu hurtowym i detalicznym (14,8%). Również z tych branż najwięcej osób zostało zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, a liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu roku był najwyższa.

1.5.5. Bezrobotni bez prawa do zasiłku

Na koniec grudnia 2017 roku 22 674 bezrobotnych nie posiadało prawa do zasiłku. Stanowiło to 87% ogółu. Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych spadł o 0,6 punktu procentowego w stosunku do 2016 roku.

Wykres 10: Udział osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku wg powiatów – stan na 31.12.2017 r.

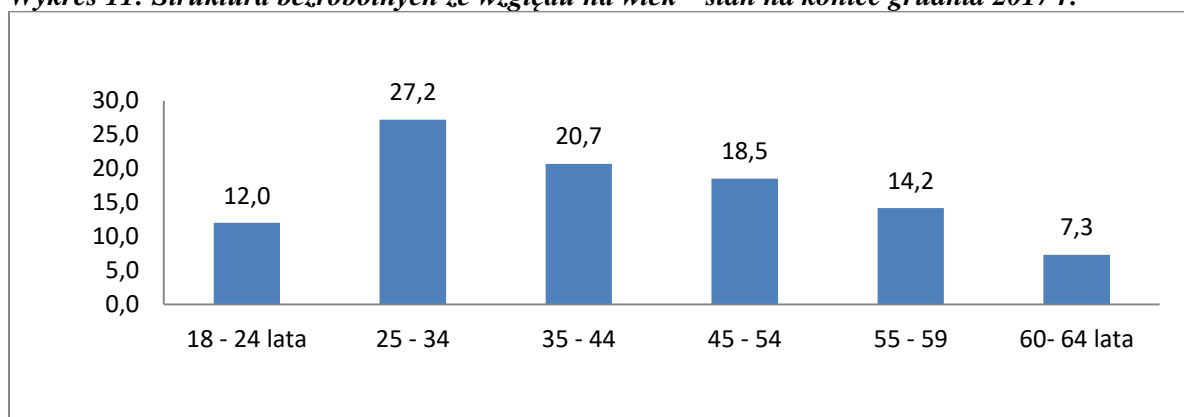

Jak wskazuje powyższy wykres, w czterech powiatach udział osób bez prawa do zasiłku jest niższy niż wartość wojewódzka. Dotyczy to powiatów: opolskiego ziemskiego i grodzkiego, nyskiego oraz brzeskiego (z najniższym wskaźnikiem: 79,9 %). Natomiast w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim jest najniższy udział osób z prawem do zasiłku wśród ogółu bezrobotnych.

1.5.6. Bezrobotni według wieku

W końcu IV kwartału 2017 roku najwięcej bezrobotnych znajdowało się w przedziale wiekowym 25-34 lata (27,2%). Duży odsetek stanowią również osoby w wieku 35-44 lata (20,7% ogółu). Łącznie te dwie warstwy stanowią blisko połowę wszystkich zarejestrowanych (47,9%). Najmniejszy procentowy udział w bezrobociu reprezentują bezrobotni w wieku 55-59 lat i więcej, tj. odpowiednio 14,2% i 7,3%, łącznie 21,5%.

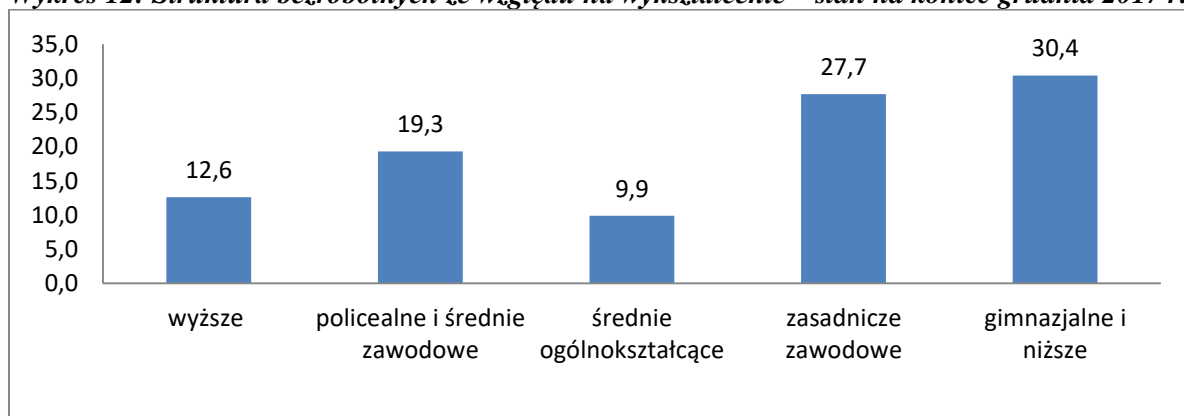
Wykres 11: Struktura bezrobotnych ze względu na wiek – stan na koniec grudnia 2017 r.

1.5.7. Bezrobotni według wykształcenia

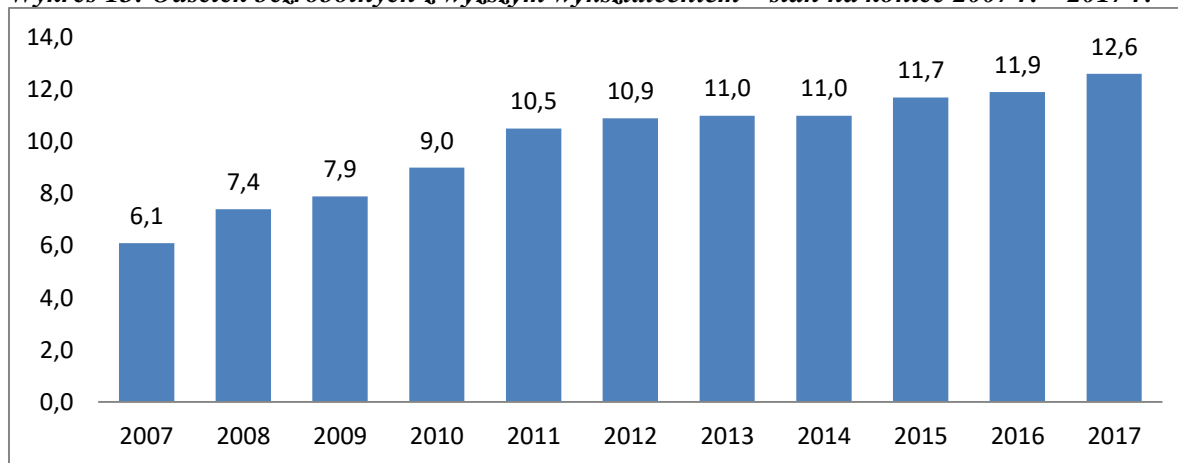
Znamienne jest, że zdecydowana większość bezrobotnych w województwie to osoby o najniższym wykształceniu: zasadniczym zawodowym oraz niższym. Łącznie stanowią trzon bezrobocia w regionie, obejmując 58,1% wszystkich zarejestrowanych. Spośród wyróżnionych kategorii najmniej bezrobotnych posiada wykształcenie średnie ogólnokształcące (9,9%) oraz wyższe (12,6%).

Wykres 12: Struktura bezrobotnych ze względu na wykształcenie – stan na koniec grudnia 2017 r.

Charakteru stałej tendencji nabiera również wzrost odsetka osób z wykształceniem wyższym wśród bezrobotnych: z 6,1% w 2007 do 12,6% w 2017 roku.

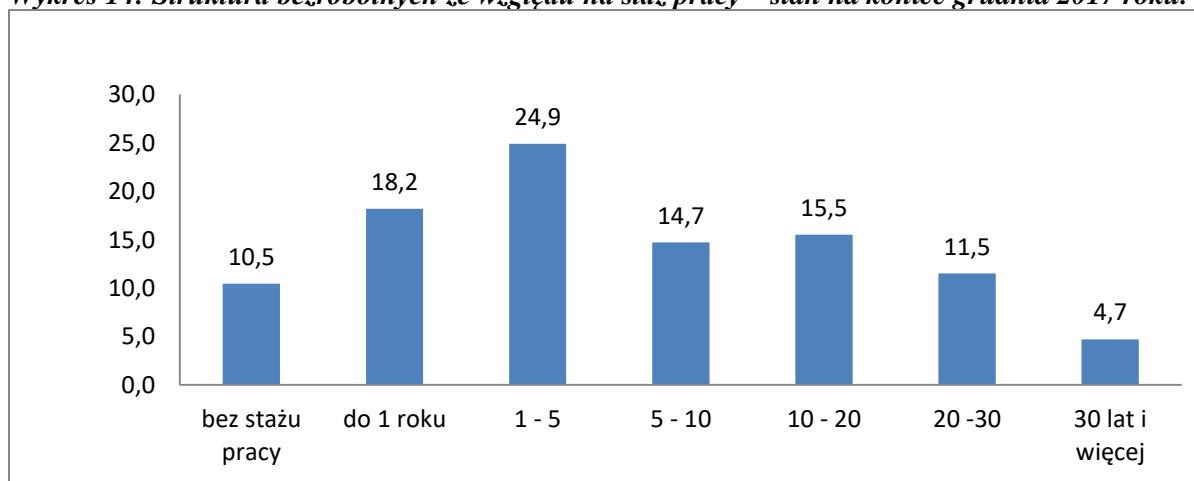
Wykres 13: Odsetek bezrobotnych z wyższym wykształceniem – stan na koniec 2007 r. – 2017 r.

1.5.8. Bezrobotni według stażu pracy

Struktura bezrobocia według stażu pracy zarejestrowanych od kilku lat nie ulega znacznym wahaniom. Dane wskazują, iż warstwą najmniej narażoną na bezrobocie są osoby najdłużej pracujące. Bezrobotnych zarejestrowanych z co najmniej 30 letnim stażem pracy jest zdecydowanie najmniej (4,7%). Również nieposiadający stażu pracy są w mniejszości wśród zarejestrowanych, stanowiąc 10,5%. Pozostałe kategorie reprezentują mniej więcej równy udział. Widać jednak, że w regionie najwięcej jest zarejestrowanych bezrobotnych ze stażem stosunkowo niewielkim – od 1 roku do 5 lat (24,9%).

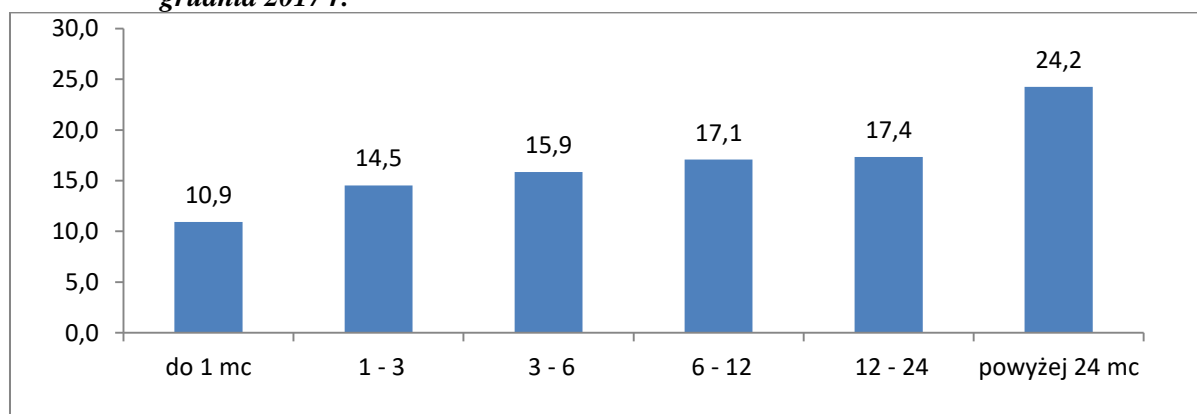
Wykres 14: Struktura bezrobotnych ze względu na staż pracy – stan na koniec grudnia 2017 roku.

1.5.9. Bezrobotni według czasu oczekiwania na pracę w miesiącach oraz długotrwale bezrobotni

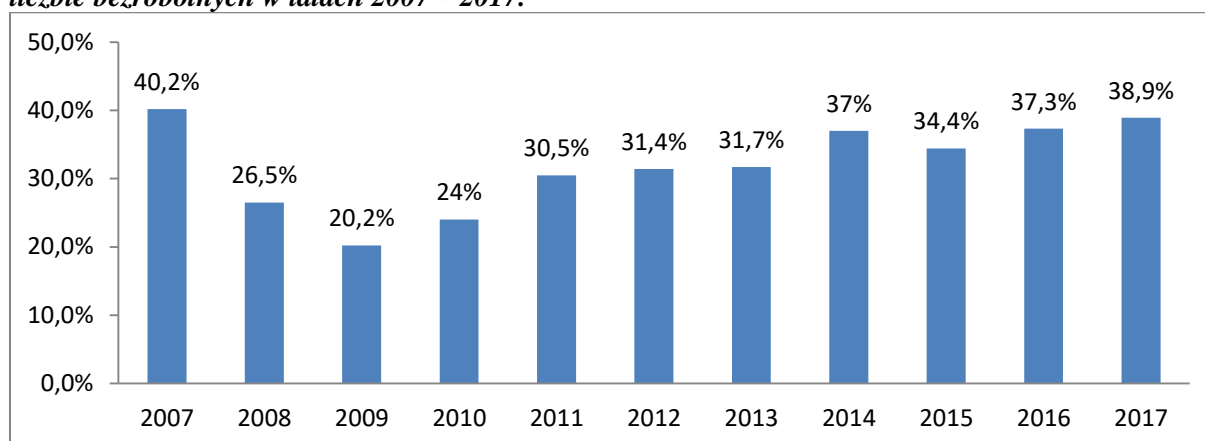
Problemy z powrotem do pracy mają osoby, które są zarejestrowane w urzędach pracy nieprzerwanie od 12 do 24 miesięcy i powyżej 24 miesięcy. Na koniec 2017 roku te dwie grupy stanowiły 41,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych i jest to więcej niż w roku 2016 o 4,3 punktu procentowego. Łącznie ich liczba wyniosła 10 142.

Wykres 15: Struktura bezrobotnych ze względu na czas pozostawania bez pracy – stan na koniec grudnia 2017 r.

Poniższy wykres przedstawia udział osób, których czas oczekiwania na pracę w rejestrze bezrobotnych przekracza 12 miesięcy.

Wykres 16: Udział osób bezrobotnych nieprzerwanie przez okres co najmniej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych w latach 2007 – 2017.

Natomiast zgodnie z definicją ustawową za osoby długotrwale bezrobotne należy uważać bezrobotnych, którzy w ciągu ostatnich 24 miesięcy przez okres minimum 12 miesięcy posiadali status osoby bezrobotnej. Na koniec 2017 roku w województwie

opolskim takich osób było 14 060, co stanowiło 53,9 % ogółu osób zewidencjonowanych w powiatowych urzędach pracy, dane zaprezentowano w Tabeli 10. W perspektywie rocznej spadła zarówno liczba osób długotrwale bezrobotnych, jak i ich udział (o 0,1 p.p.). Największy odsetek osób długotrwale bezrobotnych odnotowano w powiecie głubczyckim (63,9%), a najmniejszy w nyskim (46,7%).

Tabela 10: Długotrwale bezrobotni wg powiatów – stan na dzień 31 grudnia 2017 r.

Powiaty	liczba osób	w % do ogółu bezrobotnych
Województwo	14 060	53,9
Brzeg	1 510	51,9
Głubczyce	1 105	63,9
Kędzierzyn - Koźle	1 800	58,9
Kluczbork	947	55,7
Krapkowice	859	57,5
Namysłów	667	52,9
Nysa	1 792	46,7
Olesno	653	55,0
Opole - powiat	1 475	53,3
Prudnik	1 013	57,7
Strzelce Opolskie	674	48,7
Opole- miasto	1 565	52,5

1.5.10. Bezrobotni według zawodów i specjalności

Struktura napływu bezrobotnych według zawodów od lat kształtuje się w podobny sposób. Do czołówki należą osoby wykonujące prace w zawodach:

- sprzedawca – 4 703 osoby, czyli 10,4% ogółu bezrobotnych (w 2016 roku 9,1% ogółu),
- robotnik gospodarczy – 1 371 osób, tj. 3% ogółu (w 2016 roku 2,8% ogółu),
- ślusarz – 1 205 osób, tj. 2,7% ogółu (w 2016 roku 2,4% ogółu),
- murarz – 1 188 osób, tj. 2,6% ogółu (w 2016 roku 2,4% ogółu),
- kucharz – 971 osób, tj. 2,1% ogółu (w 2016 roku 1,9% ogółu),
- fryzjer – 809 osób, tj. 1,8% ogółu (w 2016 roku 1,5% ogółu),
- pomocniczy robotnik budowlany – 792 osoby tj. 1,7% ogółu (w 2016 roku 1,5% ogółu),
- mechanik samochodowy – 746 osób, tj. 1,6% ogółu (w 2016 roku 1,6%),

- technik ekonomista – 715 osób, tj. 1,6% ogółu (w 2016 roku 1,4% ogółu).

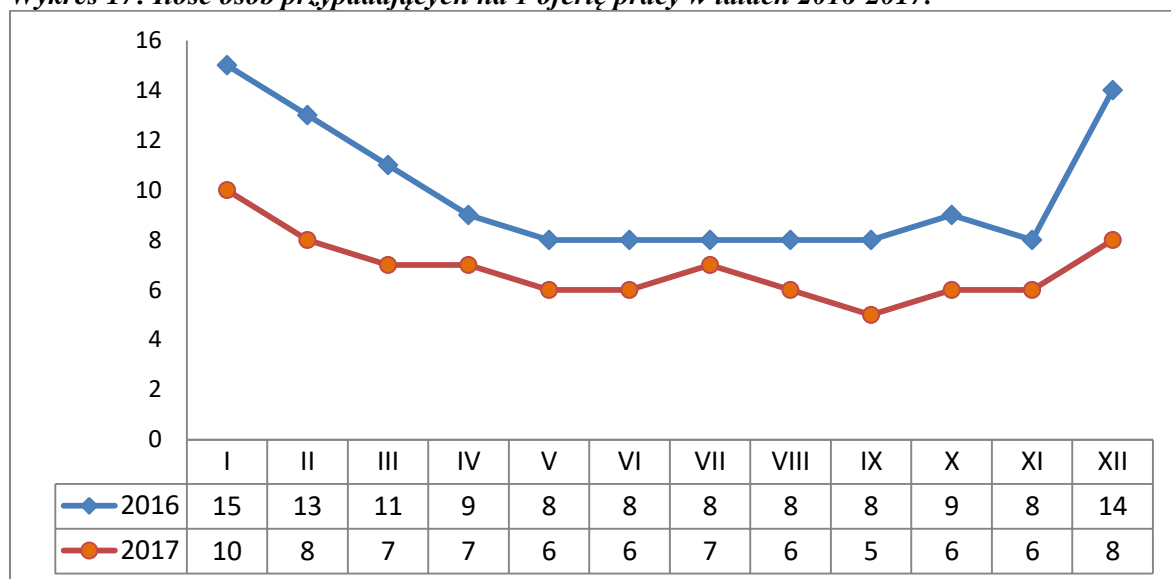
Po raz kolejny zauważalny jest wzrost udziału w bezrobociu zawodu „sprzedawca” - czołowego pod względem liczebności. Charakterystyczny jest również fakt, że spośród ogółu osób bezrobotnych aż 5 854 osób (11,4% wobec 11,1% w 2016 roku) nie posiada żadnego zawodu.

W ciągu całego 2017 roku zarejestrowało się 4 806 absolwentów, co stanowi 9,4% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych. Najczęściej rejestrowali się sprzedawcy (stanowiąc 5,5% wszystkich absolwentów), fryzjerzy (4,3%), technicy ekonomiści (3,4%), mechanicy pojazdów samochodowych (2,7%), ekonomiści i kucharze (po 1,7%). Największy udział zarówno wśród nowych rejestracji, jak i stanu na koniec roku, stanowili bezrobotni absolwenci nie posiadający żadnego zawodu, najczęściej po liceum ogólnokształcącym (napływ stanowił 23%, natomiast stan 21,6%), przy marginalnym zapotrzebowania na pracę dla osób bez zawodu.

1.6. Oferty pracy

Pozyskiwanie ofert pracy od pracodawców, jak również dotowanie ze środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego zatrudnienia bezrobotnych w ramach aktywnych programów przeciwdziałania bezrobociu, to najistotniejsze czynniki gwarantujące poprawę sytuacji na rynku pracy i jednocześnie wskaźniki sytuacji gospodarczej i stopnia jej rozwoju. Należy przy tym zaznaczyć, iż nie wszystkie oferty pracy trafiają do powiatowych urzędów pracy. Znaczna część zamieszczana jest w mediach, więc dane tu zaprezentowane nie odzwierciedlają całości popytu na pracę w regionie. Wykres nr 17 obrazuje liczbę osób bezrobotnych na koniec miesiąca przypadających na jedną ofertę pracy w poszczególnych miesiącach 2016 i 2017 roku. Najtrudniejsza sytuacja w 2017 roku wystąpiła w styczniu i lutym. Natomiast średnia liczba osób przypadających na 1 ofertę pracy w całym 2017 roku wynosi 7 i jest zdecydowanie korzystniejsza od średniej w 2016 roku, która wyniosła 10.

Wykres 17: Ilość osób przypadających na 1 ofertę pracy w latach 2016-2017.

W ciągu całego 2017 roku do powiatowych urzędów pracy wpłynęło ogółem 59 199 ofert pracy i było to o 10 420 ofert więcej niż w 2016 roku. Zgłoszone propozycje pracy w większości dotyczyły prac niesubsydiowanych, które stanowiły 79,2% ogółu zgłoszonych (w 2016 roku było to 71,9%). Z ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy 1 319 propozycji (2,2%) było adresowanych do osób niepełnosprawnych (spadek w stosunku do roku 2016 o 181 ofert) i tylko 251 do osób zarejestrowanych w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki (0,4%, wzrost o 32 oferty), z czego 153 (61%) było subsydiowanych. Jednocześnie warto zauważyć, iż 10,1% wszystkich ofert pracy było proponowanych w formie staży (14,5% w 2016 roku), a 2,8% jako prace społecznie użyteczne (3,2% w 2016 roku).

1.6.1. Oferty pracy według zawodów

Wszystkie zgłoszone oferty³ pracy można połączyć w stosowne grupy, a ich struktura przedstawia się następująco: najwięcej ofert pracy pochodziło z branż: *działalność w zakresie usług administrowania* (27%), *przetwórstwo przemysłowe* (18,9%), *budownictwo* (11,8%), *handel hurtowy i detaliczny* (11,6%). Jednocześnie nastąpił spadek procentowej wielkości ofert pracy dla osób bezrobotnych o najwyższych kwalifikacjach, tj. specjalistów (o 0,5 p.p.), oraz pracowników biurowych i techników (po 1,1 p.p.), przy

³ Uwaga: Podstawą obliczeń jest suma wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w poszczególnych miesiącach danego półrocza, skorygowana o liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, które pracodawcy anulowali. Objasnienia załącznika 2 do sprawozdania MRPiPS-01.

jednoczesnym wzroście operatorów i monterów maszyn i urządzeń (o 0,7 p.p.) i pracowników wykonujących prace proste (o 0,3 p.p.). Wśród rolników i przedstawicieli władz publicznych nie nastąpiły istotne zmiany. Najwyższy udział ofert subsydiowanych zarówno wśród ogółu ofert zgłoszonych, jak i konkretnej grupie zawodowej odnotowano wśród pracowników usług osobistych i sprzedawców. Spośród wszystkich ofert subsydiowanych największy udział stanowią te pochodzące z branży *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* (24,3%).

Analizując poszczególne zawody (w zgłoszonych do PUP ofertach), można wyróżnić przodujące profesje, w których odnotowano najwyższą liczbę ofert pracy w ciągu 2017 roku. W kolejności malejącej przedstawia je tabela nr 11.

Tabela 11: Napływ ofert pracy wg zawodów w 2017 roku.

Nazwa zawodu	Liczba zgłoszonych ofert pracy
Robotnik gospodarczy	2 822
Pomocniczy robotnik budowlany	2 166
Sprzedawca	1 849
Spawacz	1 777
Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	1 729
Magazynier	1 613
Ślusarz	1 606

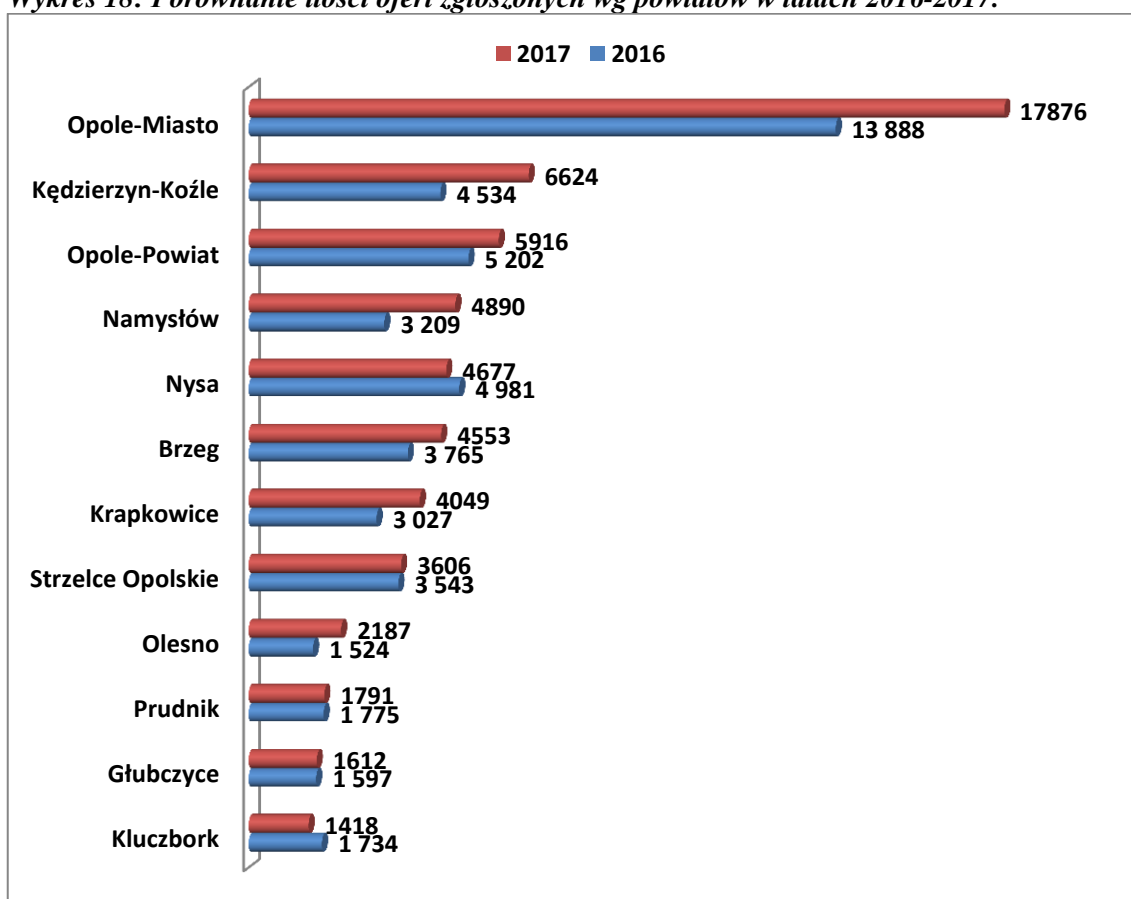
Warto poruszyć tutaj kwestię zawodu robotnika gospodarczego, który zajmuje czołowe miejsca w napływie, odpływie, ofertach zatrudnienia oraz pracach subsydiowanych. W całym 2017 roku wpłynęły 2 822 (4,8% ogółu) oferty pracy na robotnika gospodarczego, z czego 419 (14,8%) stanowiły oferty subsydiowane. Znaczny udział ofert subsydiowanych również odnotowano w zawodach: sprzedawca (14%), technik prac biurowych (20%), technik administracji (29%), fryzjer (24%) oraz asystent nauczyciela przedszkola (41%).

1.6.2. Oferty pracy według powiatów

W ciągu 2017 roku najwięcej ofert pracy zgłosili pracodawcy mający swoje siedziby w powiatach: opolskim grodzkim (17 876, tj. 30%), kędzierzyńsko-kozielskim (6 624, tj. 11%) oraz opolskim ziemskim (5 916 tj. 10%).

Jak można zauważyć, w dziesięciu powiatach wystąpił wzrost ofert w porównaniu do roku ubiegłego. Proporcjonalnie największy wzrost odnotowano w powiatach: namysłowskim (o 52%), kędzierzyńsko-kozielskim (o 46%) oraz oleskim (o 43%). Spadek natomiast odnotowano w dwóch powiatach: nyskim (o 6%) oraz kluczborskim (o 18%). Liczbę zgłoszonych propozycji pracy według powiatowych urzędów pracy w latach 2016 i 2017 prezentuje wykres nr 18.

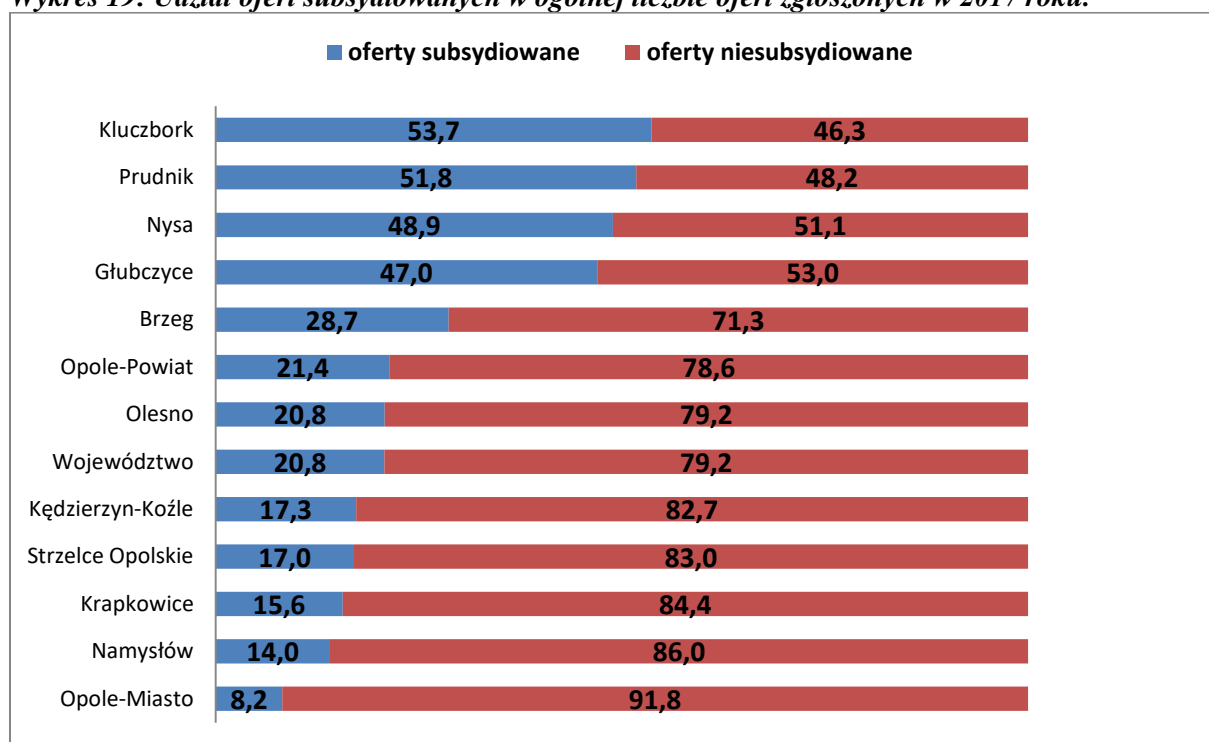
Wykres 18: Porównanie ilości ofert zgłoszonych wg powiatów w latach 2016-2017.

Interesujących spostrzeżeń dostarcza analiza udziału ofert subsydiowanych w ogólnej ilości propozycji zatrudnienia zgłoszonych do urzędów pracy. Zdecydowanie największy udział ofert subsydiowanych odnotowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kluczborku:

53,7%. Drugim obszarem co do udziału ofert pracy o charakterze subsydiowanym jest powiat prudnicki (51,8%). Świadczy to o charakterze obu tych lokalnych rynków pracy, które w mniejszym stopniu potrafią generować nowe miejsca pracy bez wsparcia ze strony Funduszu Pracy i środków EFS. Wysokie udziały charakteryzowały również powiaty: nyski, głubczycki i brzeski.

Wykres 19: Udział ofert subsydiowanych w ogólnej liczbie ofert zgłoszonych w 2017 roku.

Podsumowując: kondycja ekonomiczna regionów Opolszczyzny jest zróżnicowana. W najlepszej sytuacji jest powiat opolski grodzki, gdzie występuje najniższa stopa bezrobocia oraz złożono najwięcej ofert pracy, jednocześnie w większości nie są to propozycje subsydiowanego zatrudnienia.

1.7. Wydatki Funduszu Pracy w 2017 roku

Wydatki Funduszu Pracy w 2017 roku wyniosły ogółem 176 624,2 tys. złotych i spadły w porównaniu z rokiem 2016 o 8 495,2 tys. zł. (4,6%). Natomiast w przypadku wydatków na zasiłek odnotowano kolejny rok spadku, co może być spowodowane powolną stabilizacją sytuacji popytu na pracę. Rok 2017 charakteryzował się spadkiem kwoty wydatkowanej na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu do wartości

120 700,1 tys. zł. Była to kwota niższa o 2 371,8 tys. zł (2%) w porównaniu z 2016 rokiem. Zauważyć można również spadek wydatków na szkolenia (o 9%), dotacje (o 9%), roboty publiczne (o 1%), refundacje stanowiska pracy (o 20%) oraz staże (o 13%). Na formę, która pojawiła się w ustawie od 2016 roku, tj. refundacje wynagrodzeń osób do 30 roku życia, przeznaczono o ponad połowę (54%) więcej środków niż w ubiegłym roku.

Tabela 12: Wydatki Funduszu Pracy w latach 2016-2017.

Wyszczególnienie	2016 rok	2017 rok	Przyrost lub spadek w 2017 roku w stosunku do roku 2016
Wydatki ogółem w tys. zł*	185 119,40	176 624,20	-8 495,20
w tym:			
Zasilki dla bezrobotnych*	51 498,40	45 005,60	-6 492,80
Aktywne formy/ Programy przeciwdziałania bezrobociu** ogółem	123 071,90	120 700,10	-2 371,80
w tym m.in.**:			0,00
– szkolenia	4 007,50	3 656,20	-351,30
– prace interwencyjne	3 286,10	3 426,30	140,20
– dotacje na podjęcie działalności gospodarczej	19 194,30	17 404,20	-1 790,10
– prace społecznie użyteczne	728,4	782,6	54,20
– roboty publiczne	11 374,50	11 258,50	-116,00
– wyposażenie i doposażenie stanowisk pracy	13 101,60	10 430,70	-2 670,90
– stypendia stażowe	41 865,30	36 210,40	-5 654,90
– refundacja wynagrodzeń osób do 30 rż.	17007,3	26 255,4	9 248,10

Źródło: MRPiPS-02

Warto w tym momencie wspomnieć o Krajowym Funduszu Szkoleniowym, wydzielonej części Funduszu Pracy, w ramach którego pracodawcy bądź ich pracownicy mogą podnieść swoje kwalifikacje. Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące, których kompetencje nie spełniają wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy. W pierwszym okresie, tj. w 2014-2015 r. środki KFS były przeznaczone na wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących w wieku 45 lat i więcej. W latach

2016-2017 ograniczenie wiekowe zostało zniesione. Natomiast pojawiły się priorytety wydatkowania środków oddzielne dla ogółu środków oraz rezerwy.

Tabela 13 obrazuje podział środków KFS na przyznanie pierwotne, pochodzące z rezerwy MRPiPS oraz zwrócone ze względu na niewykorzystanie. Największą ilość środków wykorzystał Powiatowy Urząd Pracy w Opolu, gdzie również odnotowano najwyższą średnią wartość szkolenia na osobę. Przeciwnym biegunem jest powiat nyski gdzie przeszkolono największą ilość osób, przy jednocześnie najniższym koszcie szkolenia na osobę. Łączna kwota środków przeznaczona dla województwa opolskiego to 4 831 tys. zł. (wzrost o 7% w stosunku do roku ubiegłego).

Tabela 13: Środki finansowe oraz liczba osób korzystających ze szkoleń w ramach KFS.

Powiaty/Województwo	Limit pierwotny	Dodatkowe środki z rezerwy MRPiPS	Zwrot środków	łącznie	Osoby od początku roku	Średnia wartość szkolenia na jedną osobę
Brzeg	295,4	90,2		385,6	285	1,35
Głubczyce	154,3	38,6		192,9	216	0,89
Kędzierzyn-Koźle	372,5	93,1		465,6	296	1,50
Kluczbork	210,6	52,7		263,3	209	1,03
Krapkowice	331,8	82,9		414,7	378	1,10
Namysłów	129,9	0,0		129,9	81	1,60
Nysa	399,3	99,8	-8,1	491,0	704	0,68
Olesno	201,0	66,4		267,4	176	1,52
Opole/opolski	1 352,9	338,2		1 691,1	572	2,88
Prudnik	151,6	37,9		189,5	140	1,31
Strzelce Opolskie	272,0	68,0		340,0	328	1,04
Województwo	3 871,3	967,8	-8,1	4 831,0	3 385	1,39

2. DZIAŁANIA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY NA RZECZ ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM

Zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2017 r., poz. 1065 z późn. zm.) Wojewódzki Urząd Pracy w 2017 roku realizował zadania samorządu województwa m.in. w zakresie określania i koordynowania regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy poprzez m.in. przygotowanie i realizację Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia; programowanie i wykonywanie zadań realizowanych przy współfinansowaniu Europejskiego Funduszu Społecznego, opracowywanie analiz rynku pracy i badania popytu na pracę, świadczenie usług EURES, organizowanie i koordynowanie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, a także ich rozwijanie na terenie województwa.

Wśród najważniejszych działań na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia podejmowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu w 2017 roku wymienić należy:

- realizację, wspólnie z partnerami rynku pracy, Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia;
- podział posiadanych środków Funduszu Pracy z uwzględnieniem kierunków i priorytetów określonych w w/w planie na działania na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i aktywizacji bezrobotnych;
- programy realizowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego;
- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe;
- realizacja zadań związanych z KFS, w szczególności podział środków KFS pomiędzy powiatowe urzędy pracy, z uwzględnieniem priorytetów;
- badanie zapotrzebowania na pracę w celu podniesienia efektywności prowadzonych działań na rzecz wzrostu i promocji zatrudnienia;
- inicjowanie i realizowanie badań i analiz wykorzystywanych w działaniach realizowanych przez urzędy pracy;
- inicjowanie programów regionalnych i ich realizowanie w porozumieniu z powiatowymi urzędami pracy;
- współpraca ze szkołami wyższymi w zakresie wsparcia studentów, absolwentów i doktorantów szkół wyższych w wejściu na rynek pracy.

Realizowane i podejmowane przedsięwzięcia przedstawione są poniżej.

2.1. Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2017 rok

RPD na 2017 rok miał swoje umocowanie prawne w Ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Analiza sytuacji na rynku pracy województwa, możliwości podmiotów współtworzących RPD oraz dostępności źródeł finansowania pozwoliła wyodrębnić 5 wytycznych, definiujących obszary związane z rynkiem pracy i zatrudnieniem w regionie, gdzie intensyfikacja działań na rzecz poprawy sytuacji była najbardziej celowa:

- 1) Aktywizacja osób pozostających bez zatrudnienia w tym z grup w szczególnej sytuacji na rynku pracy;
- 2) Promocja i wspieranie przedsiębiorczości;
- 3) Wspieranie partnerstwa i współpracy na rynku pracy oraz podnoszenie jakości usług rynku pracy;
- 4) Edukacja ustawiczna;
- 5) Poprawa informacji o rynku pracy.

Podstawą opracowania dokumentu były zadania określone przez partnerów mających współuczestniczyć w realizacji RPD na 2017 r., tj. wojewódzki i powiatowe urzędy pracy, Komendę Wojewódzką Ochotniczych Hufców Pracy, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji w Opolu. W styczniu 2018 roku przedłożyły one sprawozdania ze stopnia realizacji zadeklarowanych zadań, co pozwoliło określić skalę zaangażowanych środków i liczbę odbiorców wsparcia oraz efekty osiągnięte w ramach każdej z wytycznych.

Bez wątplenia największa intensyfikacja działań nastąpiła w obszarze bezrobocia. Tutaj poniesiono największe nakłady (około 90 mln zł) i tutaj zaktywizowano najwięcej osób (blisko 14,2 tys. w ramach działań urzędów pracy). Taki wynik przełożył się na znaczny spadek liczby bezrobotnych, która na koniec roku 2017 wyniosła 26 066 i była niższa od notowanej na koniec grudnia 2016 o 6 353. Zaobserwowano również zwiększenie popytu na pracę, co świadczy o zdecydowanym ożywieniu na rynku pracy.

Największa pula środków poświęconych na wsparcie przedsiębiorczości została skierowana na przyznawanie środków finansowych osobom bezrobotnym na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej oraz stymulowanie powstawania nowych miejsc pracy. Ważnym elementem tego zadania była promocja postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży, prowadzona przede wszystkim przez OHP.

Za działaniami ukierunkowanymi w sposób bezpośredni na sytuację na rynku pracy szły zadania związane ze zwiększeniem partnerstwa oraz jakości usług rynku pracy. W roku 2017 przede wszystkim kontynuowano działania partnerskie prowadzone w latach ubiegłych.

W czasach, gdy głośno mówi się o znaczeniu „uczenia się przez całe życie” i o zanikaniu tradycyjnego przywiązania do jednego zawodu i jednego zakładu pracy, dużego znaczenia nabiera organizacja systemu kształcenia ustawicznego. Działania w ramach RPD 2017 koncentrowały się głównie na organizacji szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego dla różnych grup społecznych i zawodowych. Wśród tych grup wyróżniali się pracodawcy i pracownicy korzystający ze środków na szkolenia w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Po roku przerwy ponownie dużą rolę w realizacji wytycznej odegrały środki europejskie wykorzystywane przy realizacji działań w ramach 9. Osi Priorytetowej RPO. Umożliwiło to objęciem różnego typu wsparciem około 23 tysięcy uczniów i przedszkolaków. Łącznie szacuje się, że na realizację tej wytycznej wydatkowano około 27 mln zł.

Swoje miejsce w działaniach zmierzających do poprawy zatrudnienia w regionie zajęły też przedsięwzięcia ukierunkowane na poprawę wiedzy o rynku pracy i przepływu informacji o nim. Wiedza jest kluczem dla prowadzenia skutecznej polityki, zwłaszcza w wymiarze demograficznym, stwarzającym szereg rozwojowych wyzwań dla regionu. Wiedza jest również niezbędna osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w zakresie dostępu do oferty zatrudnienia i przekwalifikowania, dlatego tak istotne staje się zwiększanie ilości i jakości kanałów informacyjnych.

2.2. Działania wdrażające środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego

PO WER – projekty pozakonkursowe:

W dniu 3 stycznia 2017r. ogłoszony został nabór (termin składania wniosków - od 04.01.do 20.01.2017r.) na projekty pozakonkursowe powiatowych urzędów pracy województwa opolskiego w ramach Osi priorytetowej I, Działania 1.1 *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy* – projekty pozakonkursowe, Poddziałania 1.1.1 *Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój*. W odpowiedzi na nabór- wnioski o dofinansowanie złożyło 11 powiatowych urzędów pracy województwa opolskiego. 11 Umów zostało

podpisanych na łączną kwotę 16 914 850,33 PLN, przy założeniu ogólnej liczby uczestników projektów - 1 720 osób, natomiast faktycznie skorzystało ze wsparcia 2 018 osób.

PO WER – projekty konkursowe:

W dniu 27.02.2017r. ogłoszony został konkurs (termin składania wniosków - od 30.03. do 24.04.2017 r.) w ramach Osi Priorytetowej I Osoby młode na rynku pracy, Działanie 1.2 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe, Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego z alokacją 13 242 077,00 PLN. Liczba złożonych wniosków - 12, liczba wniosków, które przeszły pozytywnie ocenę formalną - 11, liczba wniosków, które przeszły pozytywnie ocenę merytoryczną - 3. Po złożonym proteście przez 1 Beneficjenta, którego wniosek został odrzucony na etapie oceny merytorycznej (pozytywnie rozpatrzonym), łącznie zostały podpisane 4 umowy o dofinansowanie na kwotę 4 213 626,44 PLN. Założona liczba osób objętych wsparciem we wszystkich wnioskach to 273 osoby.

RPO WO 2014-2020 projekty pozakonkursowe:

W dniu 30 stycznia 2017r. ogłoszony został nabór (termin składania wniosków - od 01.02 do 20.02.2017r.) na projekty pozakonkursowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa VII Konkurencyjny rynek pracy, Działanie 7.1 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy realizowana przez PUP. W odpowiedzi na nabór wnioski o dofinansowanie złożyło 11 powiatowych urzędów pracy województwa opolskiego. 11 umów zostało podpisanych na łączną kwotę 25 131 302, PLN, przy założeniu ogólnej liczby uczestników projektów - 2 517 osób, natomiast faktycznie skorzystało ze wsparcia 2 686 osób.

RPO WO 2014 -2020 projekty konkursowe:

W roku 2017 konkursy ogłoszono w ramach następujących działań:

- oś VII Konkurencyjny rynek pracy, działanie 7.6 Godzenie życia prywatnego i zawodowego, na kwotę 7 411 765,00 zł;
- oś VIII Integracja społeczna, działanie 8.3 Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej na kwotę 8 308 553,28 zł;

- oś IX Wysoka jakość edukacji, działanie 9.2 Rozwój kształcenia zawodowego, Poddziałanie 9.2.1 Wsparcie kształcenia zawodowego, działanie 9.1 Rozwój edukacji, Poddziałanie 9.1.3.

Z końcem roku trwała jeszcze procedura oceny projektów lub zawierania umów.

W 2017 roku w ramach rozstrzygniętych konkursów z lat poprzednich zawarto 73 umowy na dofinansowanie projektów na całkowitą kwotę 98 497 082,61 zł (w tym kwota dofinansowania to 83 674 189,75 zł a wkład własny 6 984 515,80 zł) m.in.:

- W ramach Działania 7.2 podpisano 20 umów na całkowitą kwotę 24 829 647,04 zł.
- W ramach Działania 7.3 podpisano 7 umów na całkowitą kwotę 18 298 521,88 zł.
- W ramach Działania 7.6 podpisano 1 umowę na całkowitą kwotę 6 646 508,46 zł.
- W ramach Poddziałania 9.1.1 podpisano 21 umów na całkowitą kwotę 22 115 382,27zł.
- W ramach Poddziałania 9.1.3 podpisano 13 umów na całkowitą kwotę 8 998 589,50zł.
- W ramach Poddziałania 9.1.4 podpisano 5 umów na całkowitą kwotę 7 729 015,05 zł.
- W ramach Poddziałania 9.1.5 podpisano 1 umowę na całkowitą kwotę 1 858 800,00zł.
- W ramach Poddziałania 9.2.2 podpisano 5 umów na całkowitą kwotę 8 020 618,41 zł.

2.3. Instytucjonalna obsługa klientów Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu

Realizacja zadań z zakresu pośrednictwa pracy za granicą w ramach umów międzyrządowych

W 2017 roku w ramach realizacji umowy zawartej pomiędzy rządem polskim i niemieckim w sprawie zatrudniania polskich studentów w Niemczech w okresie wakacji przeprowadzono kolejny nabór studentów zainteresowanych podjęciem pracy w Niemczech w okresie wakacji. Zadania w zakresie w/w pośrednictwa ze strony polskiej wykonywał Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu jako koordynujący rekrutację na terenie całego kraju. Oferta wpłynęła do WUP bezpośrednio od partnera niemieckiego tj. z Federalnego Urzędu Pracy (ZAV) w Bonn i skierowana była dla studentów uczelni wyższych, w tym studentów ostatniego roku studiów, deklarujących dobrą znajomość języka niemieckiego. Studenci w ramach w/w oferty mają możliwość podjęcia pracy w okresie wakacji przede wszystkim w gastronomii i hotelarstwie, przemyśle, ogrodnictwie i rolnictwie oraz przy sprzątanii budynków.

W ramach zakończonego naboru studentów zainteresowanych podjęciem pracy w Niemczech na okres wakacji – lato 2017 - Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu jako koordynujący rekrutację na terenie całego kraju, przekazał do partnera niemieckiego łącznie 55 kompletów podań studentów zainteresowanych w/w zatrudnieniem.

Realizacja zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw UE/EOG

TRANSFER ZASIŁKÓW DLA BEZROBOTNYCH

1) Transfer zasiłku dla bezrobotnych z Polski do kraju UE/EOG

W analizowanym okresie do WUP wpłynęły 2 wnioski osób bezrobotnych z prawem do zasiłku nabytego w Polsce udających się do innego państwa UE w celu poszukiwania pracy o wydanie zgody na transfer zasiłku dla bezrobotnych na okres do 3 miesięcy.

Pozytywnie rozpatrzono i wydano 2 dokumenty uprawniające do transferu zasiłku nabytego w Polsce dla bezrobotnych udających się do innego państwa UE/EOG w celu poszukiwania pracy, w tym:

- 2 dokumenty PD U2 - dla osób bezrobotnych, udających się w celu poszukiwania pracy na terenie Niemiec;

2) Transfer zasiłku dla bezrobotnych z kraju UE/EOG do Polski

W 2017 roku do WUP wpłynęły **696** dokumenty wydane przez instytucje właściwe państw UE/EOG (dokumentów PD U2 / dokumentów SED U008) dla osób bezrobotnych, które przybyły do Polski w celu poszukiwania pracy i dokonały zarejestrowania się jako osoby poszukujące pracy z transferem zasiłku z innego państwa UE/EOG w powiatowych urzędach pracy na terenie województwa opolskiego.

W analizowanym okresie instytucje właściwe państw UE/EOG potwierdziły na dokumentach PD U2 / SED U008 uprawnienia do transferu zasiłku dla bezrobotnych z innego państwa UE/EOG w przypadku **674 osób**, w tym najwięcej z Holandii, Niemiec oraz Irlandii.

W analizowanym okresie instytucje właściwe państw UE nie potwierdziły uprawnień do transferu zasiłku dla bezrobotnych w przypadku **27 osób**, które dokonały zarejestrowania się jako osoby poszukujące pracy z transferem zasiłku z innego państwa UE w powiatowych

urzędach pracy na terenie województwa opolskiego, w tym najwięcej 17 osobom nie potwierdziła uprawnień do transferu zasiłku instytucja niemiecka.

UDZIELANIE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU BEZROBOCIA

1) Wnioski osób ubiegających się o przyznanie zasiłków dla bezrobotnych w Polsce na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017r. do WUP wpłynęło **691** wniosków osób bezrobotnych o przyznanie zasiłku dla bezrobotnych w Polsce na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W analizowanym okresie WUP wystąpił w imieniu **619** osób do właściwych instytucji o wydanie odpowiednich dokumentów dotyczących okresów zaliczanych przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych, tj. dokumentów SED U002 lub dokumentów SED U017, w tym najwięcej wystąpień odnotowano do Instytucji niemieckiej (223), holenderskiej (170), brytyjskiej (82), austriackiej (58).

W okresie sprawozdawczym wydano **707** decyzji w sprawach osób bezrobotnych ubiegających się o prawo do zasiłku dla bezrobotnych w Polsce na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w tym:

- 343 decyzje o przyznaniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych,
- 310 decyzji o odmowie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych,
- 54 innych decyzji głównie o umorzeniu postępowania z powodu braku zastosowania przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub wycofania wniosku przez osoby składające wnioski.

2) Wnioski o wydanie dokumentów dotyczących okresów zaliczanych przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych – Dokumenty PD U1/ Dokumenty SED U002 /SED U004.

W okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. do WUP wpłynęło **230** wniosków o wydanie odpowiednich dokumentów dotyczących potwierdzenia okresów przebytych na terytorium Polski podlegających zaliczaniu przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych – dla osób ubiegających się o świadczenia z tytułu bezrobocia w innym państwie członkowskim UE/EOG.

Najwięcej wniosków wpłynęło o wydanie odpowiednich dokumentów celem przedłożenia w instytucji właściwej ds. bezrobocia na terytorium: Holandii (117 wniosków), Niemiec (72 wniosków), Austrii (13 wniosków), Belgii (5 wniosków) Czech (4 wnioski), Hiszpanii

(4 wnioski), Irlandii (3 wnioski), Szwajcarii (3 wnioski), Francji (3 wnioski), Słowacji (2 wnioski) oraz po jednym wniosku do krajów takich jak: Węgry, Włochy, Finlandia, Norwegia.

W analizowanym okresie wydano **282** dokumentów potwierdzających okresy przebyte w Polsce zaliczane przy przyznawaniu świadczeń z tytułu bezrobocia, w tym:

- Dokumentów PD U1 - 190
- Dokumentów SED U002 - 92.

W 2016 roku wystawiono **2** Dokumenty SED U004 „Informacje o wynagrodzeniu” dla osób ubiegających się o świadczenia z tytułu bezrobocia w innym państwie członkowskim UE/EOG, w tym:

- 1 dokument SED U004 - na wniosek instytucji niemieckiej;
- 1 dokument SED U004 - na wniosek instytucji czeskiej.

Wdrażanie systemu EURES w województwie opolskim

W okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. w ramach sieci EURES (Europejskie Służby Zatrudnienia) w województwie opolskim przyjęto do realizacji 1129 zagranicznych oferty pracy na 6 323 miejsca pracy, z czego najwięcej ofert pochodziło z: Niemiec (671), Austrii (83), Czech (60), Wielkiej Brytanii (58), Holandii (47), Norwegii (45).

Biorąc pod uwagę grupę elementarną zawodów i specjalności wg PKZiS (kod 4-cyfrowy) najwięcej ofert pracy WUP w Opolu posiadał dla: kucharzy, kelnerów, spawaczy, monterów, tokarzy, ślusarzy, elektromechaników, opiekunów osób starszych, mechaników, cieśli, pracowników produkcji, kierowców samochodów ciężarowych oraz robotników w ogrodnictwie i sadownictwie.

Kadra EURES WUP w Opolu w 2017 r. udzieliła 3109 osobom bezrobotnym poszukującym pracy informacji w ramach kontaktów indywidualnych, z tego 43 dotyczyło poszukiwania pracy w regionach przygranicznych. Na przestrzeni 2017 r. udzielono 66 pracodawcom informacji o usługach sieci EURES.

W roku 2017 kadra EURES brała udział w 11 targach pracy na terenie województwa opolskiego, podczas których udostępniano oferty pracy za granicą w ramach sieci EURES, przekazywano informacje o możliwości zatrudnienia za granicą, warunkach życia i pracy za granicą, prowadzono doradztwo w zakresie bezpiecznego podejmowania pracy za granicą, udzielano informacji o możliwości zatrudnienia w kraju i w woj. opolskim.

Udział województwa opolskiego w Partnerstwie Transgranicznych EURES T „Beskydy”

Realizacja zadań o charakterze przygranicznym

Partnerstwo EURES T „Beskydy” obejmuje w Polsce 8 powiatowych urzędów pracy, KG OHP oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu i Katowicach. W Czechach regiony Bruntal, Opava, Frydek Mistek, Ostrava, Novy Jicin, Trinec, Karvina, zaś na Słowacji powiat Cadca, Namestovo i Dolny Kubin. Wśród partnerów są także organizacje pracodawców i związki zawodowe. W 2008 r. Komisja Europejska wyraziła zgodę na powstanie pierwszego partnerstwa w Polsce.

W związku z realizacją zadań o charakterze przygranicznym oraz członkostwem w partnerstwie dyrekcja i pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu w 2017 r. wzięli udział w 6 wydarzeniach.

Realizacja zadań z zakresu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy dot. agencji zatrudnienia

Wg stanu na dzień 31.12.2017 r. w województwie opolskim wpis do rejestru agencji zatrudnienia posiadało 311 podmiotów (z tego 299 agencji aktywnych i 12 które zawiesiły działalność). Biorąc pod uwagę formę prawną działalności najwięcej agencji zatrudnienia to spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (128) i osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (129).

W okresie sprawozdawczym Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu wpisał do rejestru 88 podmiotów, którym wydano certyfikaty uprawniające do świadczenia usług w zakresie pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego i pracy tymczasowej. W omawianym okresie wykreślono z rejestru 61 agencji zatrudnienia, w tym 29 w związku z naruszeniem przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Ponadto przeprowadzono kontrolę 4 agencji zatrudnienia z zakresu spełniania przez przedsiębiorcę warunków wymaganych do wykonywania działalności z zakresu agencji zatrudnienia.

W 2017 r. informację o działalności agencji zatrudnienia złożyło 236 podmiotów, z tej liczby 119 agencji świadczyło usługę pośrednictwa pracy (w tym 95 kierowało osoby do pracy za granicę), 48 świadczyło usługę pracy tymczasowej, 42 doradztwa personalnego a 20 świadczyło usługę poradnictwa zawodowego.

Organizowanie i koordynowanie rozwoju usług poradnictwa zawodowego oraz informacji zawodowej

W 2017 r. z usług poradnictwa zawodowego w skorzystało 661 osób (bezrobotnych i poszukujących pracy, osób niezarejestrowanych w PUP, osadzonych): 214 osób objętych zostało poradnictwem indywidualnym (w ramach 223 porad), a 324 osoby brały udział w poradach grupowych (w ramach 31 porad).

Natomiast informacja zawodowa indywidualna została udzielona 1 osobie podczas jednej porady oraz 62 osobom w cyklu 6 spotkań grupowych.

Doradcy zawodowi z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej prowadzili zajęcia w ramach poradnictwa zawodowego z klientami CliPKZ pracy pod nazwą:

- Radzenie sobie ze stresem.
- Asertywność – metoda skutecznej komunikacji.
- Komunikacja interpersonalna.
- Warsztat aktywnego poszukiwania pracy.
- Mama wraca do pracy.
- Poznanie własnego potencjału.
- Sporządzanie dokumentów aplikacyjnych.
- Przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej.
- Autoprezentacja podczas rozmowy z pracodawcą.
- Bezpieczna praca za granicą i handel ludźmi.

Doradcy zawodowi CliPKZ przeprowadzili również testy - Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych (60 osobom) podczas 61 badań.

Współpraca z partnerami rynku pracy.

W 2017 roku wprowadzono do systemu 59 nowych instytucji. Na koniec 2017 roku w RIS wpisanych było 267 instytucji szkoleniowych z terenu Opolszczyzny.

Współpraca z Miejską Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Opolu.

1. Współpraca z szkołami. Doradcy zawodowi Centrum przeprowadzili 11 spotkań z młodzieżą szkolną, a uczestniczyło w nich 204 uczniów.
2. Współpraca z uczelniami wyższymi Opolszczyzny. Doradcy zawodowi CIZ prowadzili także zajęcia z młodzieżą studencką z zakresu poradnictwa zawodowego w ramach grupowych studenckich praktyk zawodowych. W minionym roku takich spotkań odbyło się 6, a uczestniczyły w nich 63 osoby.

3. Współpraca ze służbami penitencyjnymi. Doradca zawodowy CliPKZ udzielał porad zawodowych osobom przygotowującym się do opuszczenia zakładu karnego. W 2017 roku zorganizowano:

- 12 spotkań indywidualnych dla 8 osadzonych
- 7 porad grupowych dla 66 osadzonych.

Ponadto doradca zawodowy CliPKZ jest członkiem Opolskiej Rady Terenowej ds. Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym, działającej przy Sądzie Rejonowym w Opolu. W 2017 roku odbyły się trzy spotkania Rady.

4. Udział pracowników CliPKZ w targach pracy.
5. Ogólnopolski Tydzień Kariery.
6. OTK, wydarzenie dedykowane wszystkim, którzy są zainteresowani rozwojem swojej kariery zawodowej i świadomym planowaniem przyszłości zawodowej.
7. Udział doradców CliPKZ w Festiwalu Kariery.

Zielona Linia jest to źródło informacji o ofertach pracy (w Polsce jak i za granicą), szkoleniach, usługach urzędów pracy oraz o innych zagadnieniach z zakresu rynku pracy. Druga strona działalności Zielonej Linii to ułatwianie pracodawcom poszukiwania pracowników. W CliPKZ Zielona Linia działa od maja 2012 r. Zadania konsultanta zostały powierzone doradcy zawodowemu, który od poniedziałku do piątku jest do dyspozycji klientów.

W wydziale Obserwatorium Rynku Pracy realizowano przede wszystkim następujące zadania:

- informacje dot. stanu bezrobocia oraz zwolnień grupowych,
- miesięczne, półroczne i roczne informacje z zakresu rynku pracy,
- sprawozdanie z realizacji Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za 2015 rok oraz Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia dla Województwa Opolskiego na 2016 rok,
- ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- prezentacje multimedialne z zakresu sytuacji na opolskim rynku pracy na potrzeby konferencji, Sejmiku Województwa Opolskiego, spotkań z partnerami rynku pracy.

Prowadzona przez Obserwatorium Rynku Pracy w roku 2017 działalność badawcza oparta była na realizacji następujących badań:

- Aktywność bezrobotnych na regionalnym rynku pracy – celem badania było określenie natężenia i sposobów poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne, ustalenie zasięgu szarej strefy, wykluczenia z rynku oraz migracji zarobkowej, a także zapoznanie się z preferencjami odnośnie przyszłego zatrudnienia. Badanie zostało zrealizowane w każdym powiecie przy pomocy pracowników powiatowych urzędów pracy.
- Popyt na pracę w województwie opolskim – badanie miało na celu ustalenie skali globalnego popytu na pracę w województwie opolskim biorąc po uwagę oferty pracy zamieszczane w źródłach innych niż publiczne pośrednictwo pracy. Była to analiza danych zastanych uwzględniająca profilowanie ofert w poszczególnych źródłach (Internet, prasa, akademickie biura karier).
- Badanie efektywności Krajowego Funduszu Szkoleniowego w województwie opolskim – ustalenie rezultatów wsparć wynikających z wdrażania Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Badanie zrealizowano wśród osób biorących udział w kształceniu ustawicznym oraz wśród przedstawicieli podmiotów, które otrzymały wsparcie z KFS w roku 2016.
- Sytuacja opolskich nauczycieli w kontekście reformy systemu edukacji – badanie przygotowane we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Opolskiego poświęcone jest ustaleniu ewentualnych następstw w sytuacji zawodowej nauczycieli wynikających z reformy systemu edukacji. Badanie trakcie opracowania.
- W ramach zadań zleconych przez Ministra właściwego ds. rynku pracy przeprowadzono badanie Barometr zawodów (prognoza zapotrzebowania na określone zawody formułowana przez pracowników PUP oraz agencje zatrudnienia w cyklach paneli dyskusyjnych).

Działalność wydawnicza:

- Po zakończeniu projektu Trafne Gwarancje dla Młodzieży (Działanie 2.4 PO WER) wydano broszurę zawierającą ostateczne rekomendacje dla instytucji rynku pracy poświęcone skutecznemu wsparciu młodzieży.
- Sytuacja demograficzna i zatrudnienie na obszarach wiejskich województwa opolskiego – jest to publikacja będąca efektem zrealizowanego wcześniej badania pt. Wyludnienie, zatrudnienie i migracje na obszarach wiejskich województwa opolskiego.

- Popyt na pracę w województwie opolskim – opublikowany skrót wyników badania Popyt na pracę w województwie opolskim.

W ramach zapewnienia trwałości efektów zrealizowanego projektu „Trafne gwarancje dla młodzieży” w 2017 roku:

- przeprowadzono monitoring możliwości ewentualnego wdrażania rekomendacji formułowanych w stosunku do instytucji centralnych,
- zorganizowano dwa spotkania monitorujące i oceniające postępy wdrażania rekomendacji sformułowanych w stosunku do instytucji rynku pracy na szczeblu regionalnym.

24 kwietnia 2017 roku w centrum konferencyjnym dom EXPO odbył Festiwal Kariery – od pasji do zawodu - konferencja warsztatowa poświęcona planowaniu kariery i rozwoju osobistego zorganizowana przez Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu wraz z grupą partnerów. Event skierowany był do uczniów i nauczycieli szkół ponadpodstawowych, a jego głównym celem było zapoznanie się ze specyfiką prezentowanych podczas wydarzenia zawodów.

Projekty własne:

REALIZACJA PROJEKTU OPOLSKIE DLA RODZICÓW I DZIECI

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego 2014-2020, działanie 7.6 Godzenie życia prywatnego i zawodowego realizowano projekt pn. „Opolskie dla rodziców i dzieci”, którego celem jest wsparcie w powrocie na rynek pracy rodziców dzieci do lat trzech, przebywających na urloпах macierzyńskich, rodzicielskich lub wychowawczych, bądź też zatrudnionych na czas określony. W ramach projektu przewidziano wsparcie w postaci sfinansowania kosztów opieki nad dzieckiem uczestnika w żłobku/klubie dziecięcym lub pokrycie kosztów zatrudnienia opiekuna dziennego dla dziecka uczestnika.

W roku 2017 w ramach projektu:

- przeprowadzono 5 naborów, w ramach których do projektu zakwalifikowano 182 osoby,
- podpisano 6 porozumień z podmiotami świadczącymi usługi w postaci zatrudnienia opiekunów dziennych,
- podpisano 155 umów o pokrycie kosztów opieki nad dzieckiem uczestnika w żłobku,

- podpisano 35 umów dotyczących zatrudnienia opiekunów dziennych dla dzieci uczestników projektu,
- powadzono bieżący nadzór i monitoring działań projektowych oraz działania informacyjno-promocyjne.

2.3.1. Inwentaryzacje przyrodnicze kluczem do edukacji ekologicznej i ochrony bioróżnorodności w województwie opolskim

W ramach RPO WO na lata 2014 – 2020, Oś Priorytetowa: V. Ochrona środowiska, dziedzictwa kulturowego i naturalnego, Działanie: 5.1 Ochrona różnorodności biologicznej w okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. zrealizowano w partnerstwie następujące zadania:

Zadanie 1: Inwentaryzacja ważek województwa opolskiego.

Zadanie 2: Inwentaryzacja zadrzewień i poprawa stanu siedlisk gatunków chronionych

Zadanie 3: Budowa i modernizacja ścieżek oraz zagospodarowanie wokół nich terenu zadanie realizowane przez Gminę Pokój.

Zadanie 4: Modernizacja i doposażenie obiektów edukacji ekologicznej – rozstrzygnięto ogłoszenie zamówienia publicznego na dokonanie przebudowy „Centrum Doświadczenia Świata” w Ładzy MŚO.

Zadanie 5: Promocja i edukacja ekologiczna – prowadzono zajęcia edukacyjne stacjonarne i stacjonarno-terenowe na ścieżkach przyrodniczo – edukacyjnych.

Natomiast po stronie Wojewódzkiego Urzędu Pracy była realizacja zadania 6 mającego na celu: Program interdyscyplinarnej współpracy w obszarze ekologii w układzie administracja-przedsiębiorczość-nauka – opracowano program interdyscyplinarnej współpracy w obszarze ekologii, przeprowadzono konsultacje merytoryczne w zakresie metodologii tworzonego dokumentu, opracowano i przygotowano program zajęć w zakresie edukacji ekologicznej, przygotowano scenariusze działań, które mogą być kierowane do mieszkańców Opolszczyzny, przeprowadzono spotkania informacyjno–edukacyjne dla różnych grup wiekowych mieszkańców województwa opolskiego. Posadzono drzewa upamiętniające realizację projektu oraz podsumowano działania w projekcie w formie „Spotkania podsumowującego projekt”, w którym udział wzięli przedstawiciele władz samorządowych, instytucji, a także mieszkańcy województwa opolskiego.

Zaplanowane w projekcie zadania zostały zrealizowane. Łącznie działaniami edukacyjno-informacyjnymi objęto 47 697 osób, uzyskując 158,99 % stopnia realizacji projektu.

Zmodernizowano 9, 37 km ścieżek przyrodniczo dydaktycznych znajdujących się na terenie Dąbrówki Dolnej (gmina Pokój) oraz zbudowano w pobliżu „Centrum Doświadczenia Świata” w Ładzy nową ścieżkę dydaktyczną o długości 300 m. W ramach realizowanych w projekcie zadań wsparciem objęto 16 form ochrony przyrody oraz 2 ośrodki prowadzące działalność w zakresie edukacji ekologicznej.

2.3.2. Zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego poprzez rewaloryzację obiektów zabytkowych i działania edukacyjno-informacyjne w województwie opolskim.

W ramach RPO WO na lata 2014 – 2020, Oś Priorytetowa: V. Ochrona środowiska, dziedzictwa kulturowego i naturalnego, Działanie: 5.3 Ochrona dziedzictwa kulturowego i kultury Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu w partnerstwie z Gminą Pokój – liderem projektu, Gminnym Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Pokoju, Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Nysie oraz Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Opolu – partnerami projektu rozpoczął realizację ww. projektu konkursowego, którego okres realizacji to 01.05.2017-30.06.2019r.

Głównym celem projektu jest rozwój społeczno-gospodarczy Opolszczyzny poprzez pobudzenie turystyki dziedzictwa, rewaloryzację zabytków, nowoczesną promocję, szkolenia i kampanie.

W okresie od 01.05.2017 r. do 31.12.2017 r. zrealizowano:

Opracowano plan działań w zakresie i realizowanych przez WUP Zadania nr 2 oraz Zadania nr 4, przeprowadzono spotkania organizacyjne z liderem i partnerami projektu.

Zadanie nr 2 Konserwacja zabytków architektury na terenie założenia parkowego w Pokoju: dokonano analizy aktualnej sytuacji i przewidywanych zmian na regionalnym / lokalnym rynku pracy w zakresie zawodu konserwatora zabytków i zawodów pokrewnych; przygotowano dokumentację stażową, w tym regulamin odbywania staży, wzory umów i skierowań do odbycia stażu, list obecności etc.; wspólnie z partnerem, Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Nysie, konsultowano opracowanie indywidualnych programów staży dla stażystów w projekcie.

Zadanie nr 4 Działania edukacyjno – informacyjne: opracowanie harmonogramu działań promocyjno – informacyjnych; opracowywanie, redagowanie artykułów; opracowanie oferty edukacyjnej oraz programów spotkań, warsztatów.

3. PODSUMOWANIE

Rok 2017 można scharakteryzować jako rok spadku stopy bezrobocia, wzrostu wskaźników: zatrudnienia, przeciętnego zatrudnienia, produktu krajowego brutto oraz współczynnika aktywności zawodowej.

Na koniec 2017 roku bezrobocie rejestrowane na Opolszczyźnie ukształtowało się na poziomie 26 066 osób, co stanowiło 7,2% ludności aktywnej zawodowo. Tym samym nastąpiły zmiany w porównaniu do roku wcześniejszego:

- spadek liczby bezrobotnych o 6 353 osoby,
- spadek procentowy liczby bezrobotnych o 19,6 %,
- spadek stopy bezrobocia o 1,8 punktu procentowego,
- wzrost popytu na pracę (o 10 420 ofert tj. 21,4%),
- spadek podjęć zatrudnienia (o 4 694 osób tj. 14%).

Znaczny spadek wielkości rejestrowanego bezrobocia uwarunkowany był szeregiem czynników. Na tę sytuację bez wątpienia miał wpływ fakt zmniejszenia napływu bezrobotnych do rejestrów powiatowych urzędów pracy (51 239 rejestracji to o 9 096 osób mniej niż w roku ubiegłym). Korzystnym zjawiskiem jest zmniejszony napływ osób rejestrujących się po aktywnych formach tj.: roboty publiczne, szkolenia, prace społecznie użyteczne oraz prace interwencyjne. Spadek liczby bezrobotnych wystąpił pomimo zmniejszenia ilości środków finansowych z Funduszu Pracy przekazanych na aktywizację osób bezrobotnych (o 8 495,2 tys. zł tj. 4,6%), a co za tym idzie mniejszą liczbę osób podejmujących zatrudnienie poprzez udział w aktywnej formie (o 728 osób tj. 11%). Udział osób zwolnionych z przyczyn pracodawcy w ogólnej liczbie rejestracji osób poprzednio pracujących w roku 2017 zmalał z poziomu 4,6% do 3,7%, i bardziej dotknął kobiety, co potwierdzają dane dotyczące napływu bezrobotnych (najwięcej rejestracji osób zwolnionych z przyczyn pracodawcy odnotowano w branżach handel hurtowy i detaliczny oraz przetwórstwo przemysłowe - po 21%).

Analizując gospodarkę finansową samorządów powiatowych oraz strukturę wyrejestrowań, można zauważyć spadek ilości środków finansowych skierowanych zarówno na aktywną jak i pasywną pomoc. Spadek kwot przekazanych w formie zasiłków świadczy o mniejszej liczbie osób uprawnionych do pobierania świadczeń, a więc poprzednio pracujących. Jest to pozytywne zjawisko, które potwierdzają dane dotyczące

spadku liczby bezrobotnych poprzednio pracujących. Z kolei w ramach aktywnej polityki przeciwdziałania bezrobociu poziom środków finansowych nastąpiło w przypadku prac interwencyjnych, robót publicznych oraz refundacji wynagrodzeń do 12 miesięcy.

Analiza bezrobocia w regionie pozwala zwrócić uwagę na fakt, iż spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w skali województwa dotyczył wszystkich powiatów, będąc najwyższym w powiatach nyskim oraz opolskim. Nadal cechą charakterystyczną rynku pracy w regionie jest jego nierównomierność: z jednej strony niepokojąco wysoki poziom stopy bezrobocia w powiecie prudnickim (10,2%), z drugiej bliski bezrobociu naturalnemu poziom w Opolu (4,1%).

Spadek bezrobocia miał wpływ na stan poszczególnych grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W porównaniu z grudniem 2016 r. udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w przypadku kobiet (o 2 p.p.), osób do 25 roku życia (o 1 p.p.) i długotrwale bezrobotnych (o 0,1 p.p.). Zwiększył się natomiast udział osób: bez doświadczenia zawodowego (o 0,5 p.p.), mieszkańców wsi (o 0,4 p.p.), osób do 30 roku życia (o 0,6 p.p.), oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,2 p.p.), osób powyżej 50 roku życia (o 0,7 p.p.) oraz niepełnosprawnych (o 0,6 p.p.).

Sytuacja osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2017 roku (wobec roku 2016) przedstawiała się następująco:

- kobiety: spadek o 3 013 osób,
- mieszkańcy wsi: spadek o 3 045 osób,
- osoby do 25 lat: spadek o 1 071 osób,
- osoby do 30 lat: spadek o 1 850 osób,
- długotrwale bezrobotni: spadek o 3 446 osób,
- osoby powyżej 50 lat: spadek o 2 233 osoby.

Analizując wskaźnik płynności rynku pracy ze względu na płeć bezrobotnych, wyższy odnotowano wśród kobiet, gdzie wyniósł 58,9% (wskaźnik dla mężczyzn 57,6%, dla ogółu bezrobotnych – 58,3%).

Słabą stroną regionalnego rynku pracy jest duży udział bezrobotnych nisko wykształconych, bez zawodu i bez doświadczenia zawodowego. Osoby takie, rozpatrując ich szansę znalezienia pracy, znajdują się na przegranej pozycji – poziom posiadanych kwalifikacji lub ich brak nie odpowiada zapotrzebowaniu pracodawców. Ponadto – jak

wykazują badania np. BAEL – osoby takie charakteryzują się dużą biernością zawodową, częściej korzystają ze świadczeń opieki społecznej oraz zasilają szarą strefę. Z drugiej jednak strony rosnące aspiracje edukacyjne społeczeństwa, wyrażone w obserwowanym od lat wzroście liczby studiujących, powodują nieunikniony wzrost udziału w bezrobociu osób z wykształceniem wyższym, których regionalna gospodarka nie potrafi „wchłonąć”.

Poprawa koniunktury w 2017 roku wpłynęła korzystnie na wzrost popytu na pracę wyrażony w większej ilości zapotrzebowania, jakie zgłaszali pracodawcy do urzędów pracy. Należy pamiętać, że poza wynagrodzeniami pieniężnymi pracodawcy ponoszą koszty obciążeń podatkowych i parapodatkowych (składki na ubezpieczenie społeczne) związanych z pracą. Ostatnie lata wskazują na ciągły wzrost kosztów pracy pracodawców, co powoduje rotację popytu i podaży na rynku pracy. Świadczy o tym wysoki udział napływu bezrobotnych poprzednio pracujących w przetwórstwie przemysłowym, budownictwie oraz handlu hurtowym i detalicznym, przy jednoczesnym znacznym udziale ofert pracy wpływających do PUP z tych branż.

4. PROGNOZY

Zgodnie z najnowszą prognozą Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową⁴ w 2018 roku w kraju tempo wzrostu PKB wyniesie 4 proc., co oznacza, że będzie ono wyższe niż w roku poprzednim. Wzrost gospodarczy będzie przyspieszał w kolejnych kwartałach – w pierwszym kwartale PKB wzrośnie o 4,2%, a w czwartym o 3,7%. Popyt krajowy zwiększy się o 4%.

W latach 2018-2019 prognozuje się niewielkie osłabienie dynamiki podstawowych wskaźników makroekonomicznych. Na sytuację taka może mieć wpływ spadek tempa wzrostu gospodarczego w strefie euro oraz niska stopa inwestycyjna w gospodarce ale również jako bardzo znaczący czynnik jakim jest wyczerpanie się dostępnych zasobów rynku pracy. Na szczególne omówienie zasługuje sytuacja nakładów brutto na środki trwałe czyli inwestycje. W 2018 roku po raz pierwszy prognozuje się dwucyfrowy poziom wzrostu tego wskaźnika. Wyrażna jego poprawa obserwowana była pod koniec 2017 roku,

⁴ Instytut Prognoz i Analiz Gospodarczych, Kwartałny raport oceniający stan i prognozę koniunktury gospodarczej nr 1/2018 (97) (II kwartał 2018 r.) oraz prognozy na lata 2018-2019, str. 5

a wpływ na tą sytuację ma wzrost inwestycji prywatnych i publicznych. Dla wzrostu gospodarczego kluczowe jest utrzymanie wysokiego tempa wzrostu inwestycji.

Wobec obniżającej się znacząco stopy bezrobocia przedsiębiorcy mogą dążyć do zastępowania w coraz większym stopniu siły roboczej maszynami w celu zautomatyzowania części produkcji. Okres posiadania taniej siły roboczej minął, a dzisiejszy rynek pracy coraz częściej należy do pracownika. Jednak ekonomiści zauważają, że to właśnie brak pracowników był jednym z czynników opóźniających odbicie dynamiki inwestycji z 2016 roku.

Według prognozy Instytutu, stopa bezrobocia na koniec roku 2018 wyniesie 6,0 procent, czyli będzie niższa niż w grudniu roku 2017 (o 0,6 p.p.). Wyraźnie niższy niż w roku 2017 będzie także wzrost zatrudnienia, który w latach 2018-2019 wyniesie odpowiednio 1,8 oraz 1,6%.

Perspektywy zatrudnienia wg Manpower⁵ dla I kw. 2018 r. wskazują, iż prognoza netto zatrudnienia dla regionu południowo-zachodniego (w którym znajduje się województwo opolskie) wynosi +12%. Wskazuje to na wyraźny optymizm pracodawców w tym regionie. Planowany wskaźnik wzrostu jest wyższy o 2 p.p. w ujęciu kwartalnym i utrzymuje się na zbliżonym poziomie w porównaniu do tego samego okresu w ubiegłym roku.

Dane te pozostają w zgodzie z wynikami badania „Barometr zawodów” w 2018 roku w których po raz kolejny uwidacznia się wyraźna przewaga zawodów deficytowych nad nadwyżkowymi. Rosnący deficyt pracowników szczególnie w tych zawodach, w których oferowane są niskie wynagrodzenia i nieatrakcyjne warunki zatrudnienia. Od pewnego czasu coraz częściej używa się określenia rynku pracownika i szerokie spektrum branż, w których wystąpią deficyty poszukujących pracy w 2018 roku zdaje się to potwierdzać. Jeśli nie wystąpią nieprzewidziane czynniki, pogarszające sytuację na rynku pracy, to kłopoty z niską podażą kandydatów do pracy jeszcze się pogłębią.⁶

W województwie opolskim według portalu prognozowanie zatrudnienia w horyzoncie prognozy⁷ 2014-2022 przewidywane jest zmniejszenie liczby pracujących o blisko 23 tys. osób (z 343,7 tys. osób do 320,7 tys. osób), co stanowi spadek o 6,7% w stosunku do stanu z roku 2014. Dynamika spadku zatrudnienia będzie się zwiększać w kolejnych podokresach prognozy. W latach 2014-2016 spadek liczby pracujących w województwie wyniesie niespełna 1%, w latach 2016-2020 będzie to 2,7%, a w latach 2020-2022 tempo spadku zwiększy się do blisko 3,2%.

⁵ Barometr Manpower Perspektyw Zatrudnienia, Raport z badania ManpowerGroup II kwartał 2018 roku, str.4,

⁶Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, Barometr Zawodów 2018 raport podsumowujący badanie w Polsce, str. 13,

www.barometrzawodow.pl

⁷ www.prognozowaniezatrudnienia.pl

W latach 2014-2022 w większości wielkich grup zawodowych w województwie opolskim prognozowane są spadki zatrudnienia. Największy spadek liczby pracujących, wynoszący 22%, obserwowany będzie w grupie 6: Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy. Nieco niższe spadki przewidywane są w trzech kolejnych grupach zawodowych: 4 Pracownicy biurowi (spadek o 13,2%), 7: Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (12,8%) oraz 3: Technicy i inny średni personel (12,4%). Liczba pracujących w okresie prognozy w województwie opolskim zmniejszy się również o: 7,4% w grupie wielkiej 8: Operatorzy o monterzy maszyn i urządzeń, o 4,2% w grupie 5 Pracownicy usług osobistych oraz o 4% w grupie 9: Pracownicy przy pracach prostych. Wzrost liczby pracujących w województwie opolskim w latach 2014-2022 obserwowany będzie jedynie w trzech wielkich grupach zawodowych, z czego największy wystąpi w grupie 2: Specjaliści (wzrost zatrudnienia o 9%). W kolejnej grupie wielkiej – 1: Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – liczba pracujących ulegnie w okresie prognozy jedynie nieznacznemu zwiększeniu o odpowiednio 1,3%.

Wybrane kategorie bezrobotnych w podziale na miasta i gminy województwa opolskiego według stanu na 31 grudnia 2017 roku

Powiaty, miasta i gminy	Bezrobotni	
	Ogółem	w tym kobiety
m. Brzeg	1093	638
Skarbimierz	246	137
Grodków	714	436
Lewin Brzeski	453	271
Lubsza	277	147
Olszanka	126	70
PUP Brzeg	2 909	1 699
Głubczyce	861	505
Baborów	244	159
Branice	245	142
Kietrz	379	215
PUP Głubczyce	1 729	1 021
m. K - Koźle	2066	1215
Bierawa	226	145
Cisek	141	86
Pawłowiczki	245	157
Polska Cerekiew	138	86
Reńska Wieś	242	154
PUP K – Koźle	3 058	1 843
Kluczbork	794	480
Byczyna	291	199
Lasowice Wielkie	140	83
Wołczyn	474	260
PUP Kluczbork	1 699	1 022
Krapkowice	537	330
Gogolin	316	228
Strzeleczyki	207	133
Walce	96	68
Zdzieszowice	337	234

PUP Krapkowice	1 493	993
Namysłów	710	426
Domaszowice	123	75
Pokój	136	82
Świerczów	131	80
Wilków	161	100
PUP Namysłów	1261	763
Nysa	1402	766
Głucholazy	739	361
Kamiennik	125	62
Korfantów	234	110
Łambinowice	224	120
Otmuchów	385	194
Paczków	454	224
Pakosławice	118	62
Skoroszyce	159	81
PUP Nysa	3 840	1 980
Olesno	296	183
Dobrodzień	149	100
Gorzów Śląski	151	95
Praszka	238	154
Radłów	101	72
Rudniki	173	89
Zębowice	80	53
PUP Olesno	1 188	746
m. Opole	2 981	1 649
Chrzastowice	146	85
Dąbrowa	219	121
Dobrzeń Wielki	159	97
Komprachcice	199	103
Łubniany	224	131
Murów	159	86
Niemodlin	393	210

Ozimek	434	243
Popielów	161	87
Prószków	167	86
Tarnów Opolski	211	130
Tułowice	96	60
Turawa	199	107
PUP Opole	5 748	3 195
Prudnik	1062	539
Biała	245	133
Głogówek	292	168
Lubrza	158	80
PUP Prudnik	1 757	920
Strzelce Opolskie	669	392
Izbicko	81	49
Jemielnica	124	67
Kolonowskie	78	49
Leśnica	125	74
Ujazd Śląski	117	73
Zawadzkie	190	120
PUP Strzelce Op.	1 384	824
Ogółem województwo:	26 066	15 006